

Gulset

SOSIOKULTURELL STEDSANALYSE
VÅREN 2025

GULSET 2028



SKIEN KOMMUNE

Multiconsult

Forord

Gulset er et sted med mange historier – og mange mennesker som bryr seg. Gjennom områdesatsingen Gulset 2028 har vi i Skien kommune ønsket å få et bedre bilde av hvordan det faktisk er å bo her, og hva som skal til for at Gulset blir et enda bedre sted å leve, vokse opp og være en del av.

Denne rapporten bygger på en sosiokulturell stedsanalyse, og det viktigste bidraget kommer fra innbyggerne selv. Mange har delt tanker, erfaringer og opplevelser – i spørreundersøkelser, intervjuer, kveldsvandring og samtaler. Vi har fått høre om stolthet, fellesskap og fine møteplasser, men også om utfordringer og ting som kan bli bedre. Det har vært ærlige, varme og kloke innspill – og vi er utrolig takknemlige for alle som har tatt seg tid til å bidra.

Flere innbyggere har delt sine refleksjoner og tanker om Gulset: 'Jeg elsker å gå grusveien over Strømdalsjordet, elsker marka, Åletjern, Fantekjerringen, elsker Meierkollen og stiene der oppe.' En annen sa: 'Jeg synes det er flott å bo et sted som reflekterer samfunnet med alle mennesketyper det innebærer. Jeg tror barna og ungdommer fra Gulset blir tolerante mennesker.' Disse sitatene sier mye om hva Gulset betyr for de som bor der – trygghet, tilhørighet og hverdagsglede.

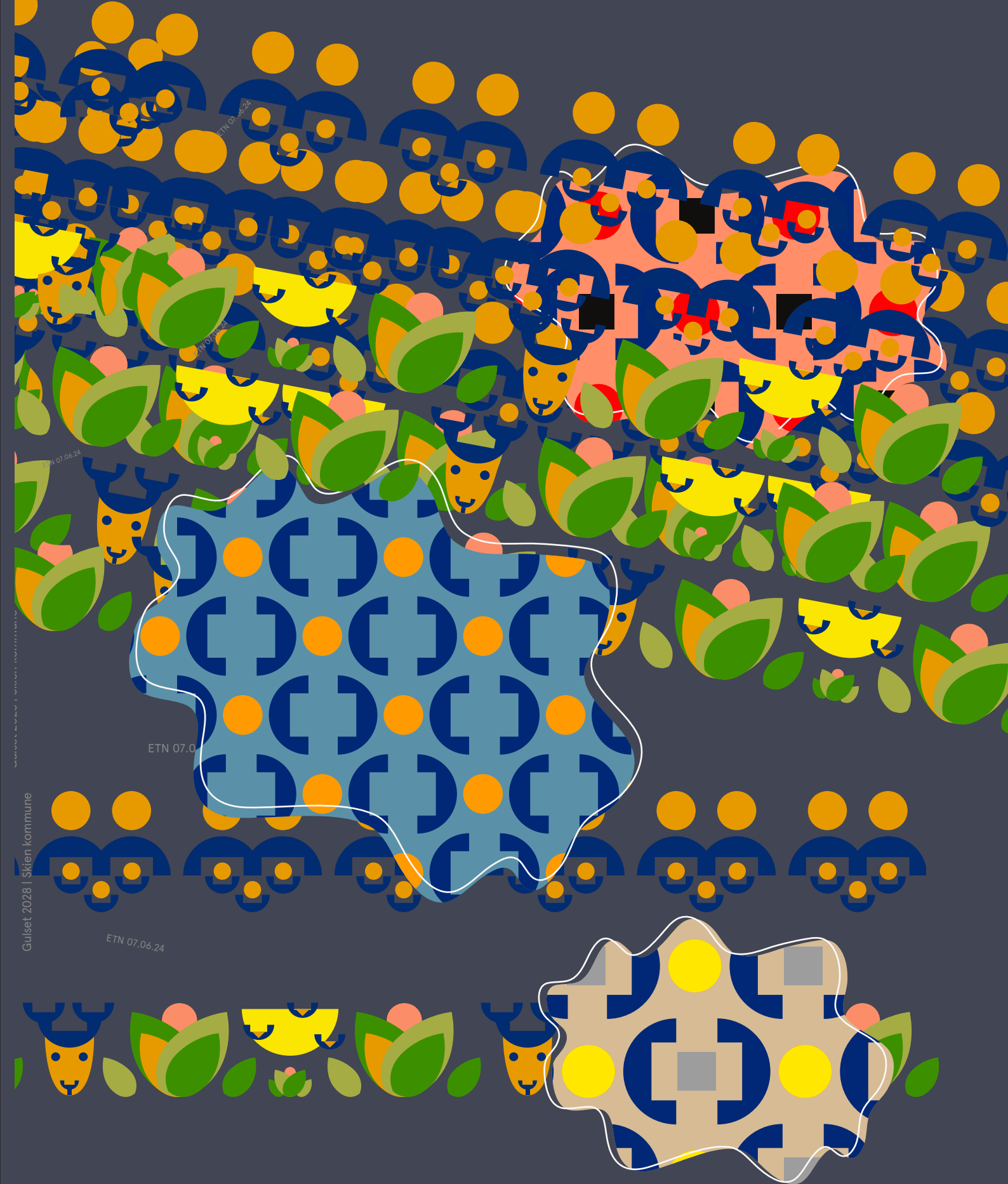
Rapporten gir oss et solid kunnskapsgrunnlag for veien videre. Den skal ikke bare ligge i en skuff – den skal brukes aktivt i arbeidet med å gjøre Gulset til en enda mer inkluderende, trygg og attraktiv bydel. Vi håper den kan inspirere til videre samtaler, samarbeid og engasjement – både blant innbyggere, fagfolk og beslutningstakere.

Tusen takk til alle som har vært med – dere har gjort denne rapporten mulig.

På vegne av Skien kommune,



Frøydís Straume
Programleder for områdesatsingen på Gulset



GULSET 2028

Innholdsfortegnelse

Forord	2
Innledning	6
Metode	10
Bydelen Gulset	14
Natur og friluft	18
Infrastruktur	22
Bygningstypologi	28
Delområder	32
Målpunkter	38
Sosialt liv	42
Gulset senterområde	56
Anbefalinger	64
Konklusjon	72
Referanseliste	74

Oppdragsnr.	10260294-01 Sosiokulturell stedsanalyse Gulset
Emne	En sosiokulturell stedsanalyse om bydel Gulset i Skien kommune
Oppdragsgiver	Skien kommune
Kontaktperson	Frøydis Straume
Dokumentkode	10260294-01-RAP-002
Tilgjengelighet	Åpen
Oppdragsleder	Anders Rudlang
Utarbeidet av	Anja Valseth, Aurora M. H. Brekke, Jørgen Lingaas, Kristine Heggheim og Maiken Alm
Ansvarlig enhet	Multiconsult Norge AS

Dette dokumentet har blitt utarbeidet av Multiconsult på vegne av Multiconsult Norge AS eller selskapets klient. Klientens rettigheter til dokumentet er gitt i den aktuelle oppdragsavtalen eller ved anmodning. Tredjeparter har ingen rettigheter til bruk av dokumentet (eller deler av det) uten skriftlig forhåndsgodkjenning fra Multiconsult med mindre annet følger av norsk lov. Multiconsult påtar seg intet ansvar for bruk av dokumentet (eller deler

av det) til andre formål, på andre måter eller av andre personer eller enheter enn det som er godkjent skriftlig av Multiconsult. Deler av dokumentet kan være beskyttet av immaterielle rettigheter og/eller eiendomsrettigheter. Kopiering, distribusjon, endring, behandling eller annen bruk av dokumentet er ikke tillatt uten skriftlig forhåndssamtykke fra Multiconsult eller annen innehaver av slike rettigheter med mindre annet følger av norsk lov.

01	07.10.25	Første leveranse	AB, AV, JL, KH og MA	AV	AR
REV.	DATO	BESKRIVELSE	UTARBEIDET	KONTROLLERT	GODKJENT

Innledning

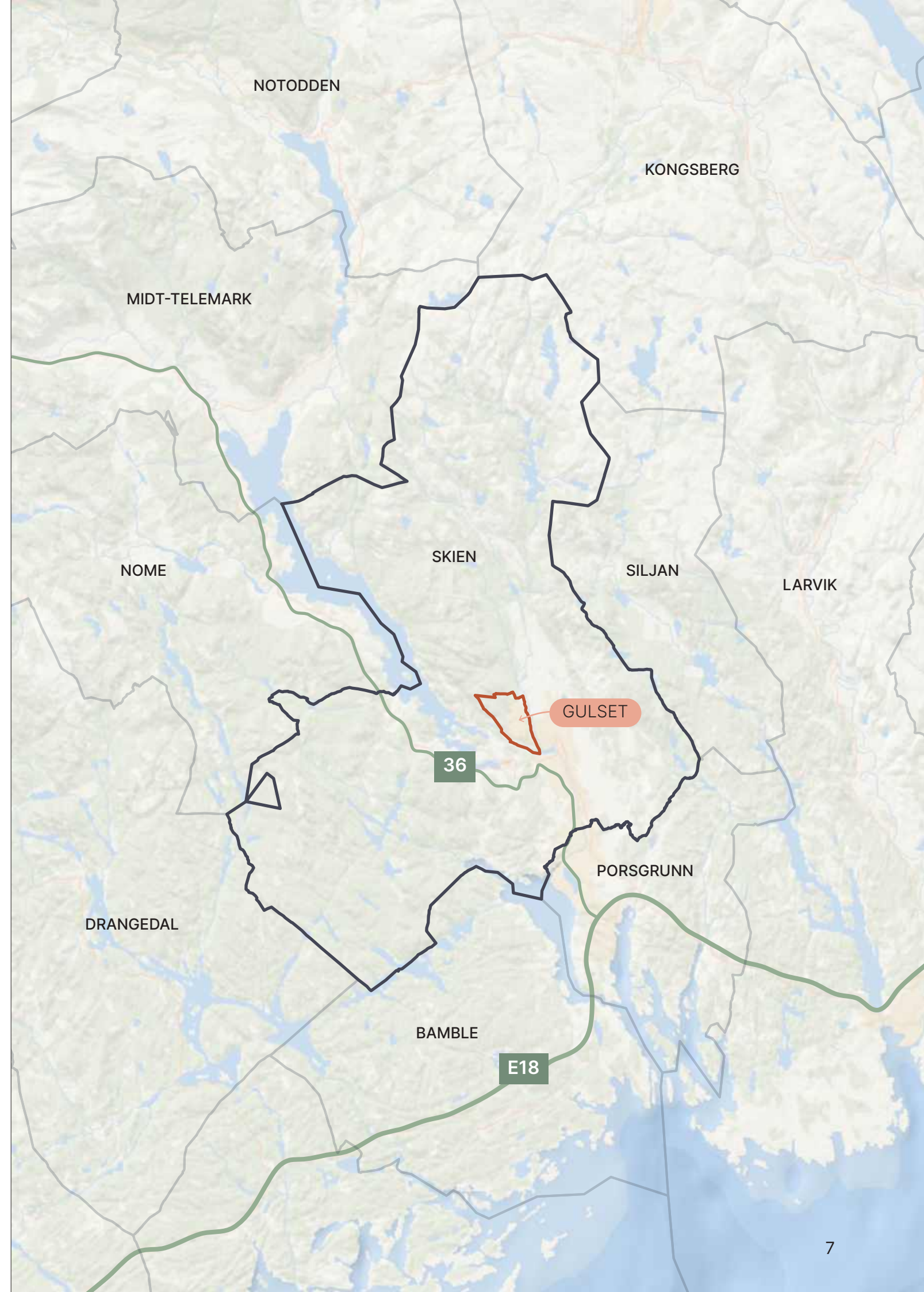
I november 2023 ble det avtalt med Staten ved Kommunal- og distriktsdepartementet (KDD) at Skien kommune skal ha en områdesatsing over fem år, med bydel Gulset som fokusområde. Årsaken til at Gulset ble valgt som område, er at det er store sosiale ulikheter knyttet til fysiske områder i bydelen, som har utviklet seg over de siste tiårene og som ikke er et resultat av ønsket politikk (Regjeringen 2023).

Denne rapporten er en sosiokulturell stedsanalyse som ser på muligheter og utfordringer i bydel Gulset, basert på en kvalitative og kvantitative undersøkelser gjort i 2024-2025. Gulset vil være fokusområdet for en helhetlig innsats i et samarbeid mellom Skien kommune, lokale aktører og innbyggere.

Målet for områdesatsingen Gulset 2028 er å skape varige positive endringer for bydelen og for de som til enhver tid bor i området. Dette skal oppnås ved en ekstra innsats i bydel Gulset, med følgende hovedinnsatsområder: inkluderende arbeidsliv og aktivitet, trygg oppvekst og nærmiljøkvalitet og attraktivitet.

For å kunne jobbe ordentlig med disse målene, er det viktig å kjenne de ulike sidene ved Gulset og sette seg inn i hvordan stedet er og fungerer. En sosiokulturell stedsanalyse gir et godt grunnlag for å forstå hva folk på Gulset tenker om sitt eget sted og hvilke behov de trekker frem som viktige. En sosiokulturell stedsanalyse ser på de fysiske omgivelsene i et område i sammenheng med historiene og sosiale praksiser som preger et sted. Analysen bygger på innspill fra de som bor på Gulset og vil være et verktøy for å sikre at innsatsen i områdesatsingen er mest mulig i tråd med lokale behov.

Til sammen har over 3600 innbyggere gitt innspill til stedsanalysen gjennom ulike metoder for datainnsamling. Stedsanalysen gir en god innsikt i området, men er likevel begrenset i og med at et lokalsamfunn stadig endrer seg. Løpende dialog mellom kommunen og lokalbefolkningen blir viktig gjennom hele perioden med områdesatsing på Gulset.



Leserveiledning

Som hovedregel benyttes venstre side til tekst om et gitt tema innenfor den sosiokulturelle stedsanalysen. På høyre side ligger kartutsnitt, sitater eller bilder som gir informasjon om samme tema. Det kommer til å trekkes frem sitater fra innbyggerne underveis i rapporten.

Rapporten begynner med et metodekapittel, som sier noe om hvilke data rapporten er basert på. Så beskrives det hvor Gulset er, og hva som kjennetegner de som bor i området. Videre blir det en gjennomgang av temaene natur og vann, infrastruktur, bygningstypologi og målpunkter. Disse kapitlene har tilhørende kart, som visuelt presenterer temaet det er snakk om. Videre fokuserer rapporten på sosialt liv og deltakelse på Gulset. Rapporten fortsetter med å utforske Gulset senterområde, med en miljøpsykologisk analyse og en tekst om senterområdet som møteplass. Etter dette presenteres syv anbefalinger basert på funn i rapporten før en oppsummerende konklusjon.

Grafiske elementer inspirert av barns medvirkning

Som grafiske elementer i rapporten, brukes Splot-former. Disse kommer fra en øvelse med barn og unge i fase 1 av analysen. I denne øvelsen tegnet barn og unge en bølgeformet «Splot», som de fylte med steder de har det godt.



Begrepsbruk

Stille stemmer: I denne rapporten brukes uttrykket «stille stemmer» om faste beboere på bolig for mennesker med tyngre, psykiske lidelser, faste beboere på avlastningsbolig for barn med vansker på spekter på atferd og somatikk, beboere som får hjelp fra hjemmetjenesten, og beboere som får ulike ytelser fra NAV.

Organiserte og uorganiserte aktiviteter: Når vi kartlegger barn og unges hverdagsliv er det vanlig å skille mellom organiserte og uorganiserte aktiviteter. I rapporten forstås organiserte fritidsaktiviteter som en samlebetegnelse for de aktiviteter som ledes eller settes i gang av voksne. Uorganiserte fritidsaktiviteter forstås derimot som aktiviteter uten en formell ramme, gjerne mer tilfeldige og satt i gang av barn og ungdom selv. Dette inkluderer å være med venner, egentrening, skjermaktiviteter og ulike hobbyer. I tilfeller hvor barn og ungdom selv organiserer aktiviteter i uformelle grupper, går de over til det selv- eller egenorganiserte (Säfvenbom et al., 2018).

Fødeland: Landet man er født i.

Omdømme: Hvordan stedet oppfattes av folk utenfra og av dem som bor der, begrepet rommer både positive og negative assosiasjoner.

Infrastruktur: I denne rapporten refererer infrastruktur til veier, kollektivtransport og

sykkel- og gangstier.

Boligtypologi: Hvilke typer boliger det er snakk om, som eneboliger, tomannsboliger, blokker eller rekkehus.

Målpunkter: Viktige steder som tiltrekker folk, for eksempel butikker, skoler, parker, kulturarenaer, idrettsanlegg og arbeidsplasser.

Interessentanalyse: Analyse av viktige aktører og brukere av stedet (næringsdrivende, frivillige, offentlige tjenester).

Oppholdsvennlighet: Oppholdsvennlighet betyr hvor godt et sted egner seg for å bli værende og trives. Hvor behagelig og trygt det er, hvor lett det er å komme dit og hvilke opplevelser stedet gir.

Levekårsutfordringer: Sosiale og økonomiske utfordringer som lav inntekt, arbeidsledighet, dårlig helse eller lite tilgang til tilbud.

Blågrønne strukturer: Nettverk av natur i området, som vann, elver, bekker, skog, parker, fjell, knauser og øvrig vegetasjon.

Homogent: At noe er ensartet eller lite variert.

Lang botid: I denne rapporten defineres lang botid som botid over 10 år. Innbyggernes botid gir en indikasjon på stabilitet i bomiljøet, og for tilhørighet og nettverk i lokalsamfunnet.

Metode

Denne analysen ser på ulike sider ved bydel Gulset, med fokus på befolkningssammensetning, fysiske strukturer og sosiokulturelle forhold som preger stedet. Målet er å gi et helhetlig bilde av de sosiale og fysiske dimensjonene som former lokalsamfunnet. Stedsanalysen bygger på en tverrfaglig tilnærming som kombinerer perspektiver fra byplanlegging, miljøpsykologi og sosialantropologi. Dataene er hentet inn ved en kombinasjon av ulike metoder fordelt over to faser med datainnsamling. Teamet fra Multiconsult har samarbeidet tett med Skien kommune for å sikre bred medvirkning og tilgang til et mangfold av perspektiver og stemmer.

Fase 1 av datainnsamlingen ble gjennomført i perioden september–oktober 2024.

Fase 2 av datainnsamlingen fant sted den 6. mai 2025.

Datainnsamlingen er oppsummert og analysert i følgende dokumenter:

- *Midtveisrapport: Sosiokulturell stedsanalyse Gulset (januar 2025)*
- *Notat: Miljøpsykologisk kartlegging rundt Gulsetsenteret (oktober 2025)*

Rapporten bygger videre på innholdet i de to dokumentene, men er utformet som en mer tilgjengelig og lettlest versjon. Resultatene fra kvalitativ datainnsamling i fase 2 er innlemmet i denne rapporten. Målet er at dette dokumentet kan samle ulike aktører og bidra til felles samtaler om veien videre for områdesatsingen på Gulset.



Datagrunnlaget

Datagrunnlaget kommer fra følgende aktiviteter:

Fase 1

- Digital kartbasert spørreundersøkelse til alle innbyggerne på Gulset
- Fokusgruppeintervjuer med seks utvalgte grupper (minoritetskvinner, minoritetsmenn, beboere som er del av lokalutvalget, ansatte i oppvekst og fritid, ansatte i NAV og ansatte i hjemmetjenesten, samt i boliger for mennesker med funksjonsnedsettelse eller psykiske lidelser).
- Medvirkning med om lag 70 elever på Gulset ungdomsskole, Kollmyr barneskole og Stigeråsen barneskole.
- Eldretreff på nærmiljøsenderet.
- Pop-up kontor på nærmiljøsenderet.
- «På gata-intervjuer».
- Litteraturgjennomgang: folkeregisterdata, ungdata-undersøkelser, oppvekstprofiler for Skien kommune fra FHI, statistikk fra KommuneHelse statistikkbank og Statistisk sentralbyrå og Folkehelseundersøkelsen 2021.

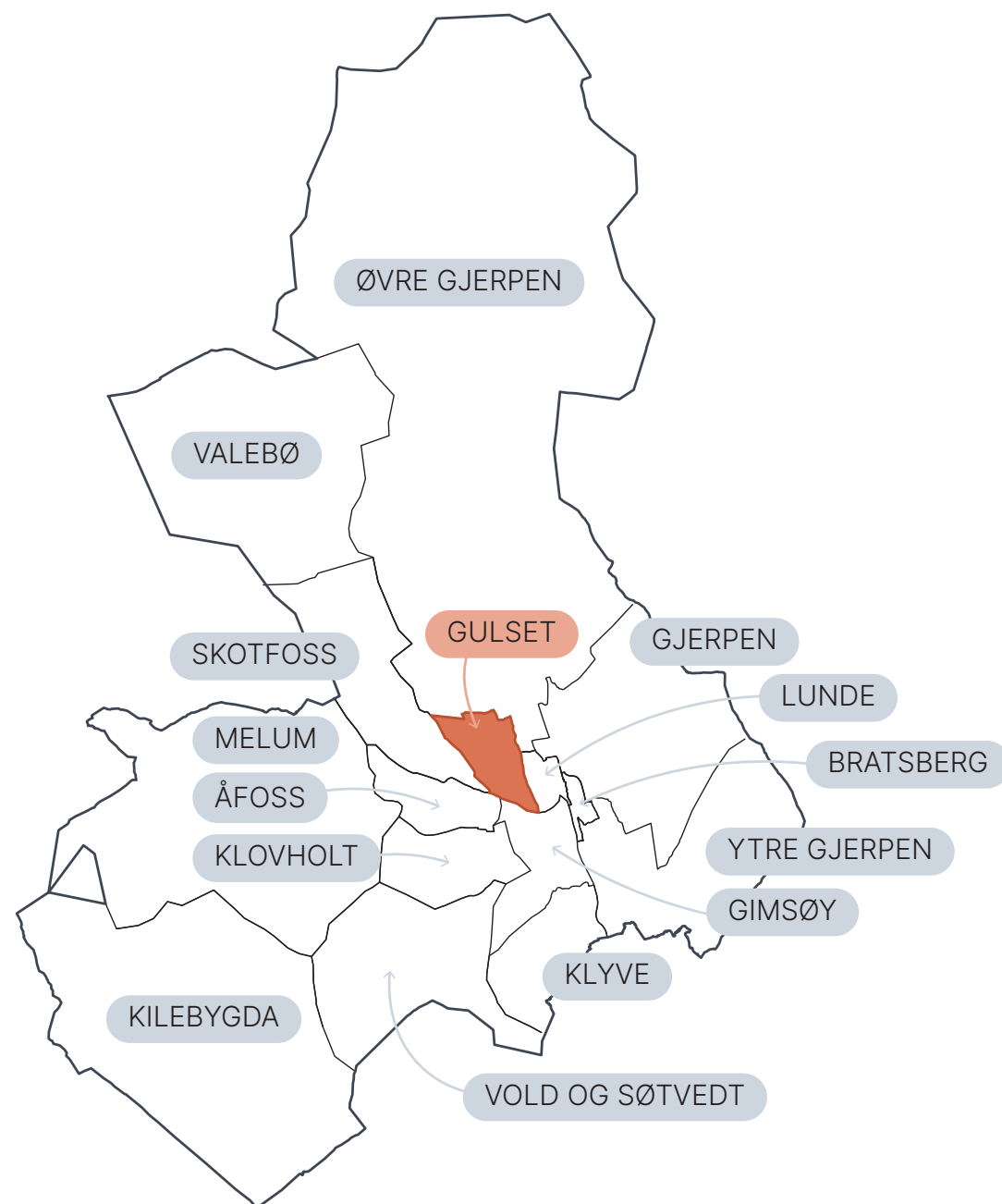
Fase 2

- Kveldsvandring rundt Gulsetsenteret med tre grupper (menn, kvinner og ungdom).
- Interessentkartlegging av lokale aktører rundt Gulset Senteret.
- Miljøpsykologisk kartlegging av området rundt Gulset Senteret, bibliotek, ungdomsskole og kirke.
- Fysisk stedsanalyse i GIS (geografisk informasjonssystem) med fokus på boligtypologi, blågrønne strukturer, landskap og transport.



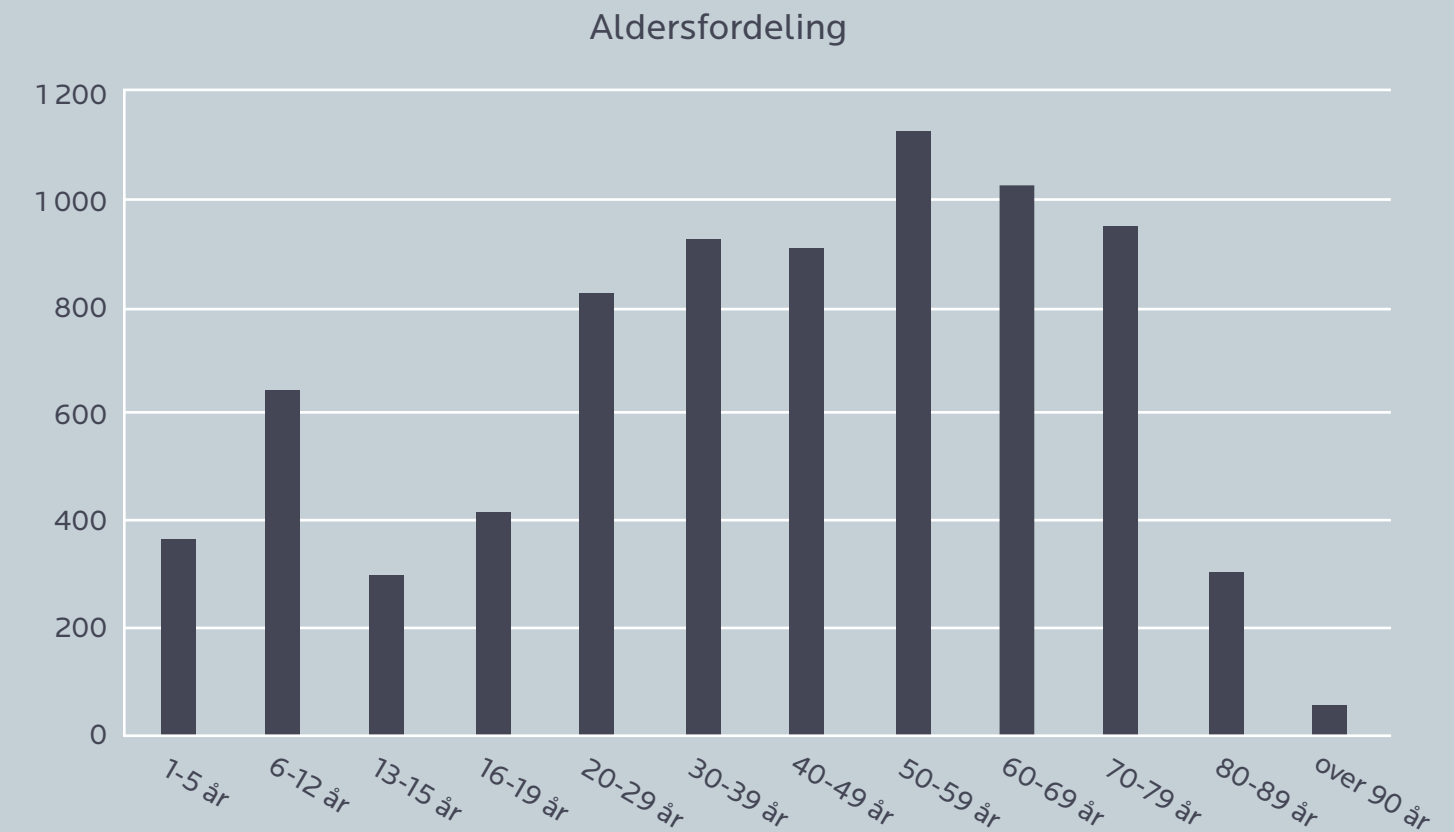
Bydelen Gulset

Gulset ligger vest for sentrum i Skien kommune, og er Skiens største bydel i befolkningstall med omkring 8000 innbyggere. Det er en bydel med mange boliger, skoler, idrettsanlegg og grøntområder. Bydelen ble bygget som en drabantby, der mange viktige tilbud ligger samlet og området er omringet av en ringvei med gangveier og stier mellom ulike delområder. Innbyggere her har kort vei til skole, barnehage, butikker, idrettsanlegg og grøntområder, og ferdelsen mellom de ulike tilbudene er i stor grad skjermet for biltrafikk.



Hvem bor på Gulset?

Gulset har en variert aldersfordeling, med relativt høy andel innbyggere i aldersgruppen 20 – 79 år (s. 12, Midtveisrapport 2025). Av barn er aldersgruppen mellom 6 – 12 år størst. Aldersgruppen som er lavest representert er innbyggere over 90 år. Det er en jevn kjønnsfordeling på Gulset, med litt flere kvinner enn menn. Når det kommer til landbakgrunn, eksisterer det forestillinger blant befolkningen om at det bor veldig mange innvandrere på Gulset. Det stemmer ikke. 82% av de som bor i bydel Gulset er født i Norge. Av innbyggere som har annen landbakgrunn er det flest innbyggere fra Europa, etterfulgt av Asia, Afrika, Amerika og andre land. Det er ingen innbyggere med bakgrunn fra Oseana (s. 13, Midtveisrapport 2025).



Kilde: Registerdata hentet ut av Telemark fylkeskommune

Omdømme og fortellinger

Gulset må sies å ha et blandet omdømme, ofte preget av forenklete og negative forestillinger om hvem som bor der og hvordan det er å bo der. Slike stereotyper gir et urettferdig bilde av bydelen og de som bor der. Gjennom datainnsamlingen ser man at det også finnes sterke fellesskap og stort engasjement blant innbyggerne. De aller fleste trives veldig godt med å bo på Gulset, og en betydelig andel av

den yngre befolkningen er engasjert i idretten. Mangfoldet som eksisterer på Gulset, er noe av det innbyggerne på Gulset er mest stolte av ved egen bydel. Disse initiativene bidrar til å motvirke de negative fortellingene, og viser fram en annen virkelighet. Det er viktig å også løfte fram de gode historiene og ressursene som finnes på Gulset, slik at bydelen får et mer rettferdig og positivt omdømme.



«Vi bodde i sentrum, og ble frarådet å flytte til Gulset. Vi ville bo et annet sted, men vi hadde ikke råd. Alle snakket stygt om det, at det bare var innvandrere der. Men det er fint her. Vi flyttet til nedre Maihaugen. Nå flyttet vi nettopp til rekkehus. Men Maihaugen var veldig fint, det var et par som bråkte, men ikke mange. Det var så fint, alle barnene tok følge til skolen. Vi så de fra blokkene. Det var kjempefint. Jeg trivdes veldig godt på Maihaugen. De sa skolene var dårlige, men det er de ikke. De er kjempefine med barna. Lærerne er tydelige og flinke.»

Beboer med annet fødeland, spørreundersøkelse



«Det er religion og kulturforskjeller som møter hverandre. Sårbare vs. ressurssterk. Satt mer på spissen.»

Kvinne, kveldsvandring

Natur og friluft

Fysiske kvaliteter

Gulset er tydelig preget av blågrønne strukturer. I bydelen er det både vannløp (elver og bekker) og sammenhengende grøntområder som preger landskapet. Bydelen er rammet inn av Meierelva i sør, Skjoldebekken i nord, Falkumelva i øst og et stort skogsområde i vest, som utgjør viktige blågrønne elementer i området. I tillegg finnes mindre tjern og bekker, særlig i tilknytning til skogsområdene. Åletjern er et eksempel på et tjern som er omgitt av skog, og som er et populært turområde med muligheter for rekreasjon, bading og fisking. Fra Åletjern

renner Åletjennbekken gjennom Gulset og munner ut i Meierelva. Mellom idrettsanlegget ved Kollmyr og Einaren, er bekken lagt i rør.

Terrenget på Gulset er variert, med slake åser og skogkledde høydedrag. Variasjonen gir området en naturlig karakter og bidrar til visuell variasjon. De blågrønne elementene er godt fordelt i bydelen og omkranser boligfeltene, noe som gir innbygger som bor i ulike deler av Gulset, tilgang til rekreasjon og gode naturopplevelser rett i nærområdet.

«I Gulsetmarka, der har det økt med aktivitet. Marka brukes av barnefamilier, skolene, folk på sykkel med fiskestenger. Og du har ulike samfunnsgrupper. Minoriteter bruker Gulsetmarka mindre, men det handler kanskje om at man ikke vet at det fins.»

Kvinne, kveldsvandring

Naturen som møteplass i hverdagen

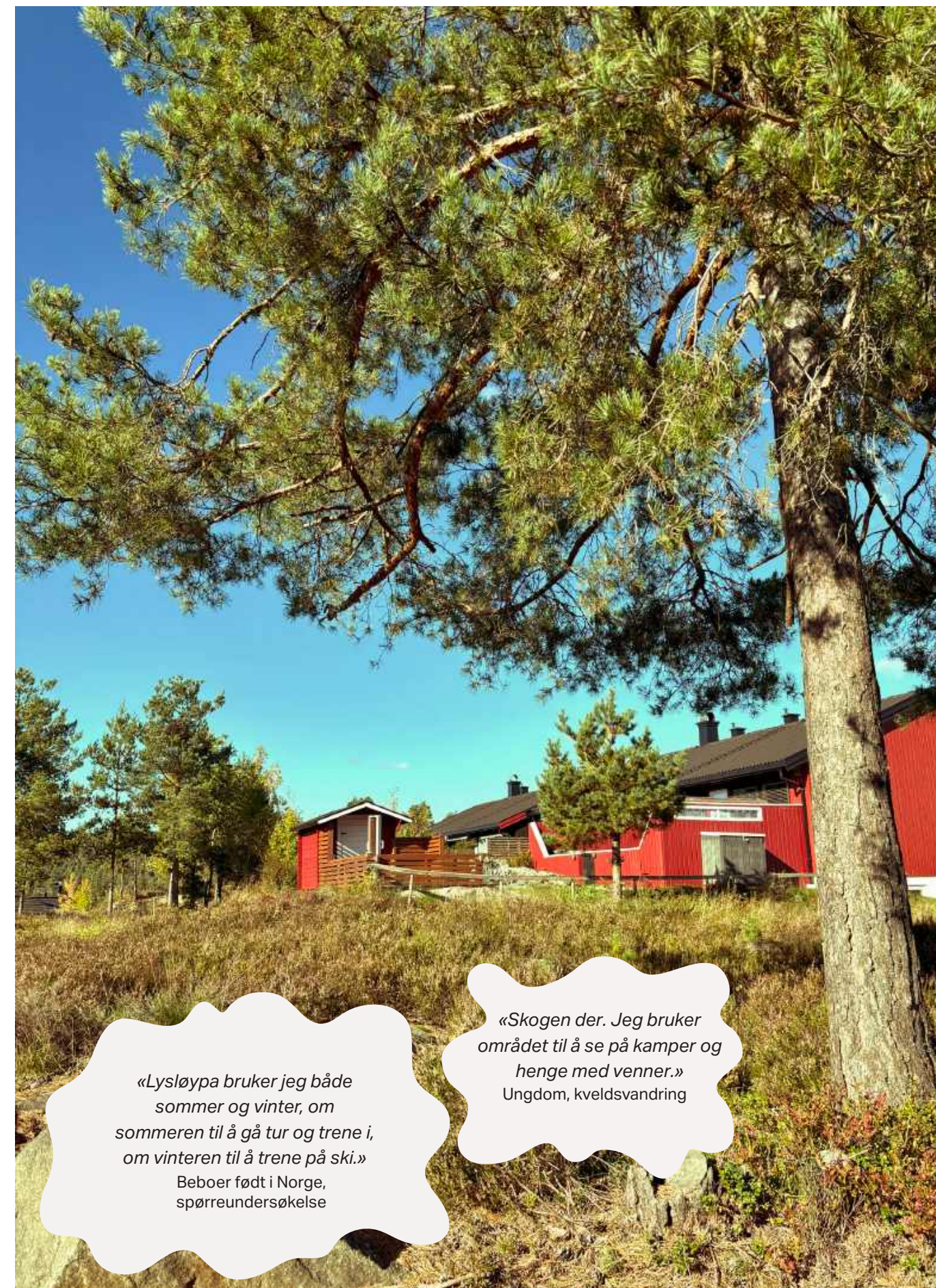
Kombinasjonen av vann (elver, bekker, dammer) og grøntområder spiller en viktig rolle i de fleste lokalsamfunn. Slike blågrønne strukturer gir rom for uformelle møter, fysisk aktivitet og mental ro. Det kan bidra til å gjøre nabolag mer inkluderende og levende.

Folk som bor på Gulset, er spesielt stolte av naturen rundt seg. De grønne områdene og turstiene som knytter nabolagene sammen er det som betyr mest for mange, og oppgis av mange som selve hovedgrunnen til at de har valgt å flytte nettopp til Gulset. Her er Gulsetmarka selve kronjuvelen. Den ligger nordvest for boligområdene, og brukes til alt fra turgåing og ski, til fisking og bading. Det store sammenhengende landskapsrommet er en viktig arena både som møteplass og for fysisk aktivitet (Thorsen, H., & Bergh, J., 2012).

Åletjern er et særlig populært område i Gulsetmarka. Det er det friluftsområdet på Gulset som flest innbyggere trekker frem som en favoritt i våre undersøkelser. Tjernet ligger omringet av skog, svaberg og har en liten strand som gjør det til et attraktivt badested for barn og voksne i alle aldre. Her finnes også stupetårn, toaletter og søppelkasser. De fleste kommer seg dit ved å gå eller sykle, samtidig er det er gode parkeringsmuligheter for dem som kjører bil, noe som gjør det tilgjengelig for innbyggere med ulike funksjonsnivåer. For mange Gulsetbeboere er Åletjern ikke bare et rekreasjonssted, men et viktig samlingspunkt som gir ro, aktivitet og fellesskap i hverdagen.

I tillegg til Åletjern, er Meierkollen et populært sted å treffes, særlig blant ungdommer. Her møtes ungdommene ofte i forbindelse med idrettsarrangement ved Gulset stadion.





Infrastruktur

Fysiske kvaliteter

Gulset har et godt utbygd og oversiktlig veinett, der Gulsetringen fungerer som hovedtrafikkåre gjennom bydelen. Denne ringveien binder sammen de ulike boligområdene og gir effektiv tilkomst til boligområder, Gulset Senteret og tilknyttede institusjoner og servicetilbud. Veien er forkjørregulert. I tillegg finnes et nettverk av kommunale veier som gir lokal tilkobling til boligfelt og mindre områder. Som kartet viser ligger det bomstasjoner ved innkjøring til Gulset, både fra øst hvor Skien sentrum ligger, og fra sør hvor blant annet sykehuset og kjøpesenteret Herkules er plassert. Dette er de mest sentrale innfartsårene til bydelen. Langs Gulsetringen er det ikke tilrettelagt for gående og syklende. Som kartet viser er det kun deler av de mindre kommunale veiene på Gulset som er opparbeidet med gang- og sykkelveg.

På resterende veier må gående og syklende dele kjørebane med biltrafikken. Gang- og sykkelveger er godt opparbeidet i nærheten av skoler, barnehager og sentrale funksjoner.

Kollektivdekningen er god, med flere bussholdeplasser jevnt fordelt langs Gulsetringen. Dette gir beboerne enkel tilgang til offentlig transport både innenfor bydelen og til Skien sentrum. I dag betjenes området av M1-bussen som går mellom Gulsetsenteret og Langesundtorv.

Registrerte ulykker som har skjedd i området de siste fem årene har utelukkende oppstått på de større veiene som Gulsetringen og Fylkesvei 357. Ulykkene er knyttet til hendelser som forbikjøring, utforkjøring og avkjøring i veikryss.

«Går aldri Gulsetringen. Minimalt med gang/sykkelsti, og mye trafikk»

Beboer født i Norge, spørreundersøkelse

«Den største irritasjonen for oss Gulsetbeboere er bomringen som føles så urettferdig»

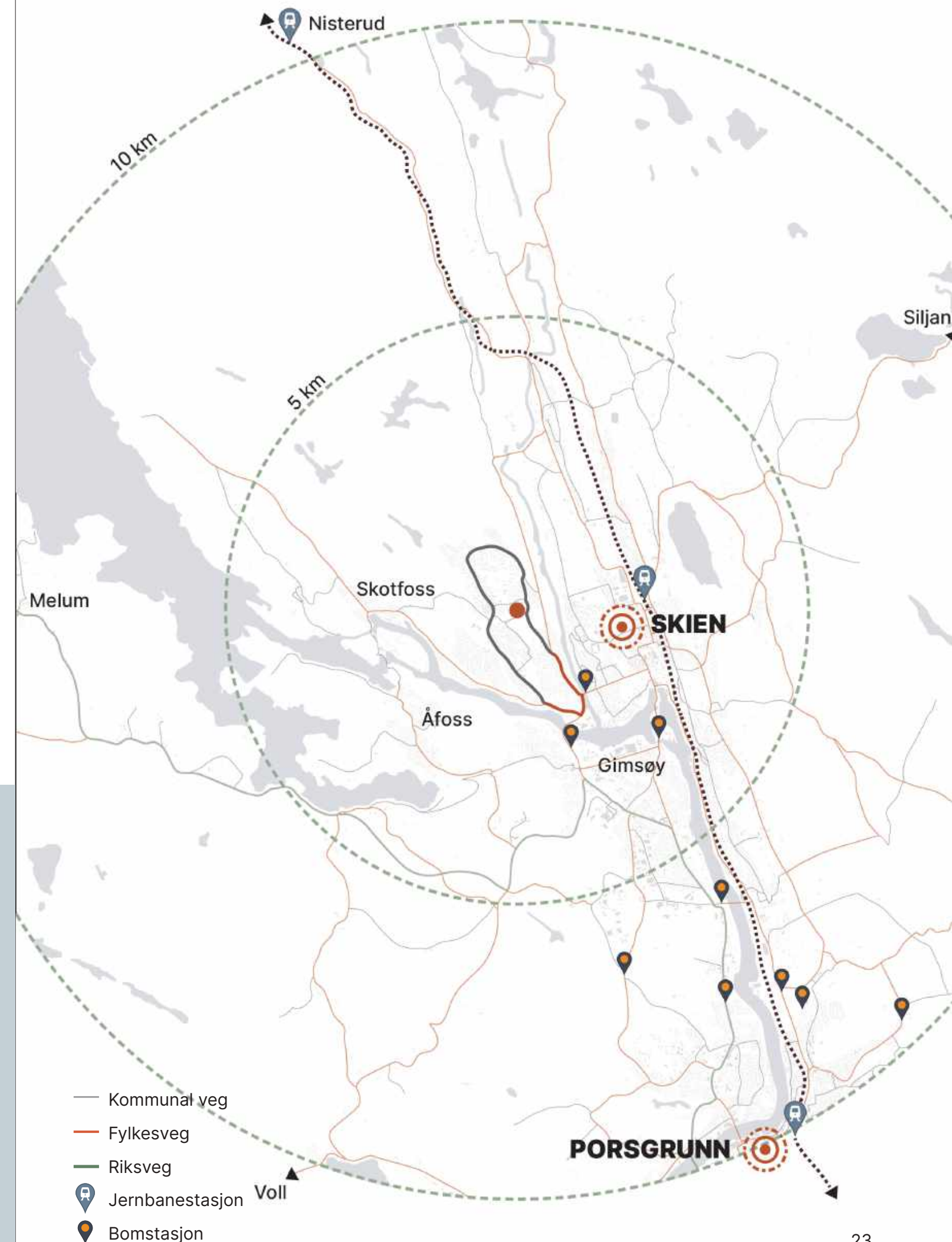
Beboer født i Norge, spørreundersøkelse

Hverdagsliv og møte med infrastrukturen

Biltrafikk og bomring

Et gjennomgående tema i datainnsamlingen, både i fase 1 og fase 2, er møter mellom fotgjengere og bilister. Mange reagerer på mye trafikk og utrygge forhold langs Gulsetringen, samt ved senterområdet. Flere savner fotgjengerfelt og opplever dårlig belyste

underganger som utrygge. Bomringen trekkes også frem av mange som en stor utfordring, og som urettferdig. Det skyldes at flere og flere av tilbudene de er avhengige av i hverdagen, ligger utenfor bomringen.



Gå og sykle

Gå- og sykkelvennlige omgivelser er viktig for trivsel og livskvalitet (Fongar og Thorén, 2021). Vår undersøkelse viser at folk som bor på Gulset stort sett synes det er enkelt å gå og sykle rundt i nærmiljøet, i hvert fall så lenge de slipper å forholde seg til Gulsetringen. Denne opplevelsen er nokså lik på tvers av aldersgrupper og landbakgrunn, selv om de med fødeland utenfor Norge opplever det som litt mindre lettvinnt å gå og sykle enn det de

som er født i Norge gjør. Hva denne forskjellen skyldes, har vi ikke grunnlag for å si noe om, annet enn at den eksisterer.

Flere trekker også frem utleietilbudet av elsykler som driftes av biblioteket på Gulset, som positivt. Leie av el-sparkesykler er også populært, særlig blant ungdommer, selv om enkelte i denne aldersgruppen også foretrekker el-sykkel fremfor el-sparkesykkel.

«Det er ikke gangvei langs Gulsetveien. Der går jeg litt på, for å komme meg forbi. Der hvor det er bratt bakke eller gangvei, da sykler eller går folk inn på bilveien»

Mann, kveldsvandring

«Fint at man kan gå og sykle nesten til alle steder på Gulset til at det er så stort.»

Mann, kveldsvandring

«Fint at man kan gå og sykle nesten til alle steder på Gulset»

Beboer født i Norge, spørreundersøkelse

Bussdekning

Folk på Gulset oppgir i det store og hele å være fornøyde med busstilbudet. Samtidig er det forskjeller mellom de ulike delområdene når det gjelder tilgjengelighet. På Strømdal er det flere som syns det er vanskelig å komme seg rundt, og færre av innbyggerne her er fornøyde med bussforbindelsene, sammenlignet med de to andre delområdene. Samtidig ser vi at de som bor nord for Gulset Senteret er mest fornøyde.

Når det gjelder aldersgrupper, ser vi at de unge voksne (18–29 år) opplever det som mer krevende å komme seg rundt. Om det er mange unge som bor på Strømdal, er det en mulig forklaring på denne aldersforskjellen i opplevd tilgjengelighet. At endestoppet for M1-bussen ligger ved Gulsetsenteret gjør at dette området blir eksponert for mange forskjellige typer mennesker, avhengig av tid på dagen, sted og formål.

Åletjern

Maihaugen

Gulset senter

Einaren

Strømdal

- Trafikkulykke siste 5 år
- Kommunal veg
- Fylkesveg
- Gang- og sykkelveg
- Bussholdeplass
- Bomstasjon



Bygningstypologi

Fysiske kvaliteter

Gulset har en variert sammensetning av bygningstyper og funksjoner, med en tydelig geografisk fordeling. Området domineres av boliger, og da særlig av eneboliger. Disse er konsentrert rundt Einaren, Strømdal og Tiedemannsjordet. Rekkehus finnes i klynger vest for Gulset Senteret ved Ravnåsen og i tilknytning til boligfeltene ved Maihaugen, mens tomannsboliger er spredt i bydelen, med hovedtyngde ved Maihaugen og Einaren. Leilighetsbygg, alle med fire etasjer, er konsentrert like nord for Gulset Senteret ved Maihaugen og ved Ravnåsen, vest for Gulsetringen.

«Jeg trives veldig godt. Nabolaget mitt er fantastisk. Det er veldig samhold mellom oss naboene. Vi besøker hverandre. Og boligen min er veldig egnet for meg på mine eldre dager, ettersom alt er på en flate. Det er ingen andre i gaten min som har boligen på en flate, så jeg er heldig.»

Beboer nord for Gulset Senteret, eldretreff

Nabolag

De aller fleste som bor på Gulset, trives godt i boligen sin, og opplever Gulset som trygt. Det gjelder uansett om de er født i Norge eller et annet land. Vi ser likevel at det er noen forskjeller i trivsel og trygghet mellom ulike områder på Gulset. Folk som bor rundt Einaren trives best og føler seg tryggest i eget nabolag, mens de som bor nord for Gulset senterområde, trives dårligst, og føler seg mest utrygge. Vi ser også at de under 30 år, trives dårligst av alle aldersgruppene, i nabolaget og boligen de bor i. Det er de yngste og de eldste (over 70 år) som føler seg minst trygge i eget nabolag på kveldstid.

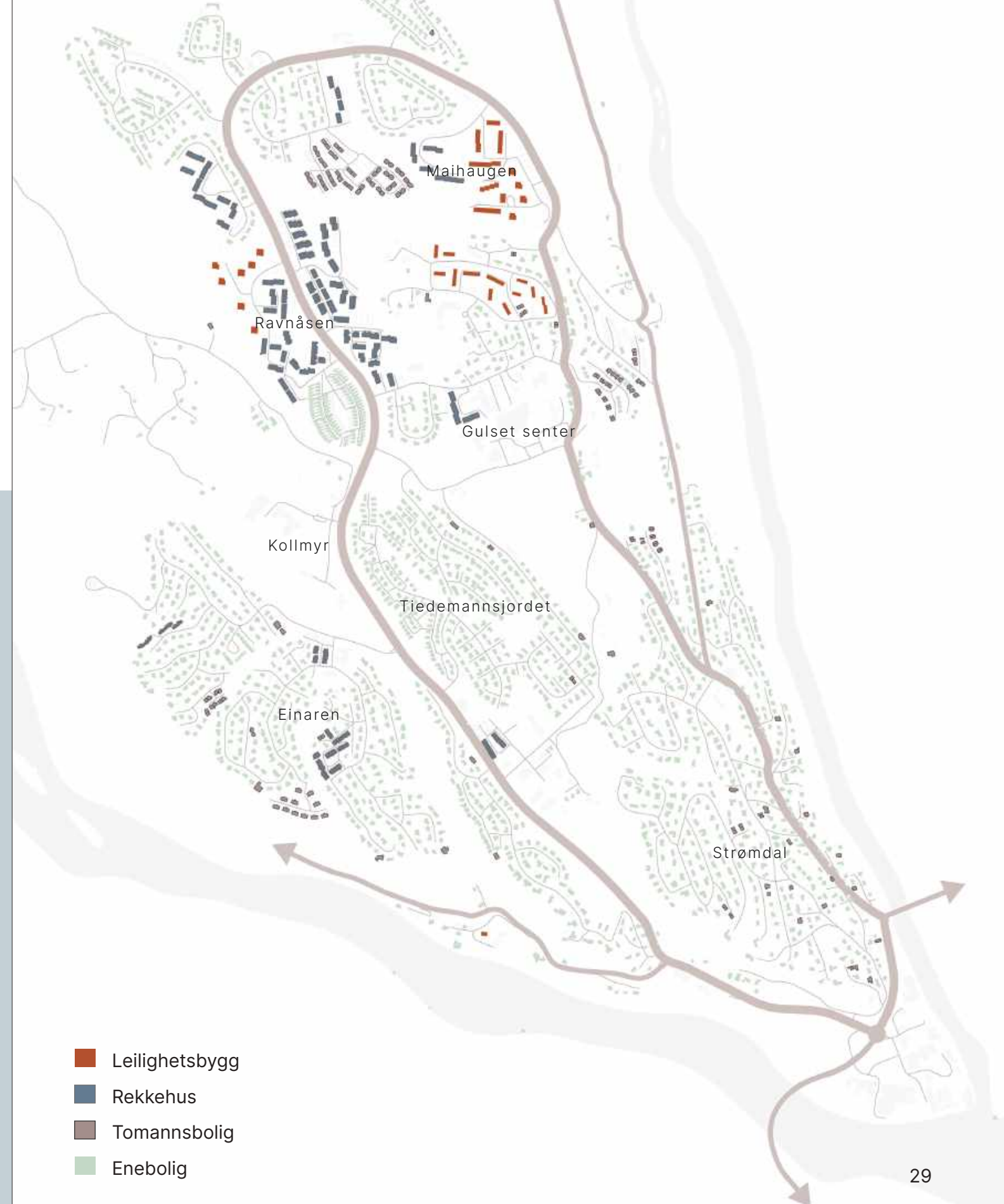
Når det gjelder sosialt liv i nabolagene, ser vi at det er de som bor rundt Einaren, som i størst grad oppgir å ha venner og bekjente i umiddelbar nærhet til der de bor, sammenlignet med særlig de som bor på

Kart over bygningsbruk viser en tydelig inndeling mellom boligområder og offentlige funksjoner. Bebyggelsen er i stor grad konsentrert langs Gulsetringen og i definerte boligfelt som Kollmyr, Stigeråsen, Tiedemannsjordet og Einaren. Skolebygg og barnehager er spredt i bydelen og utgjør en viktig del av den offentlige infrastrukturen. Handel, kontor og tjenesteyting er hovedsakelig lokalisert ved Gulset senterområde, som fungerer som et lokalt knutepunkt. Helsetilbud finnes enten ved senteret eller spredt langs Gulsetringen, i ytterkantene av boligområdene.

Strømdal eller nord for Gulset Senteret. Disse oppgir i større grad at venner og bekjente bor lenger enn ti minutters gåtur unna dem (Midtveisrapport, 2025, s. 42). Vi ser også enkelte forskjeller der de med fødeland utenfor Norge oftere har venner og bekjente som bor i samme blokk eller bolig som dem selv, sammenlignet med innbyggere født i Norge. Det kan skyldes at flere innbyggere med annen landbakgrunn, bor i blokk der muligheten er større for å dele bolig med bekjente og venner, enn hva innbyggere som er født i Norge gjør.

Noe som bør sies, er at flere eldre nevnte behovet for alderstilpassede boliger på Gulset. Flere uttrykte bekymringer over at de ble presset ut fra bydelen, til tross for at de har ønske om å bli boende, rett og slett fordi det ikke finnes egnede boliger til dem.

Åletjern



Trivsel

De aller fleste trives godt med å bo på Gulset. Dette gjelder både respondenter født i Norge og de som har andre fødeland. Blant de med annet fødeland, ser man at trivselen for flere stikker dypere enn å bare gjelde bydelen. Det gjelder ofte Norge som helhet, som kontrast til hva de kom fra.

Det er noen forskjeller mellom de ulike delområdene, der vi ser at de som bor rundt Einaren er de som trives best. Vi ser også at særlig de yngste, mellom 18-29 år, er mer nøytrale til å bo på Gulset, sammenlignet med de andre aldersgruppene. Men også denne aldersgruppen har overvekt av innbyggere som trives godt. Det er de over 60 år som virker å trives best (Midtveisrapport 2025).

«Når jeg har vært i hjemlandet mitt, merker jeg at jeg ikke sover godt der, eller, jeg merker det når jeg kommer hjem til Norge, at ah, jeg kan slappe av. Her er jeg trygg. Det å ha et trygt sted å bo, det er nesten like viktig som mat og vann. Og det er trygt på Gulset.»

Beboer med annet fødeland, spørreundersøkelse

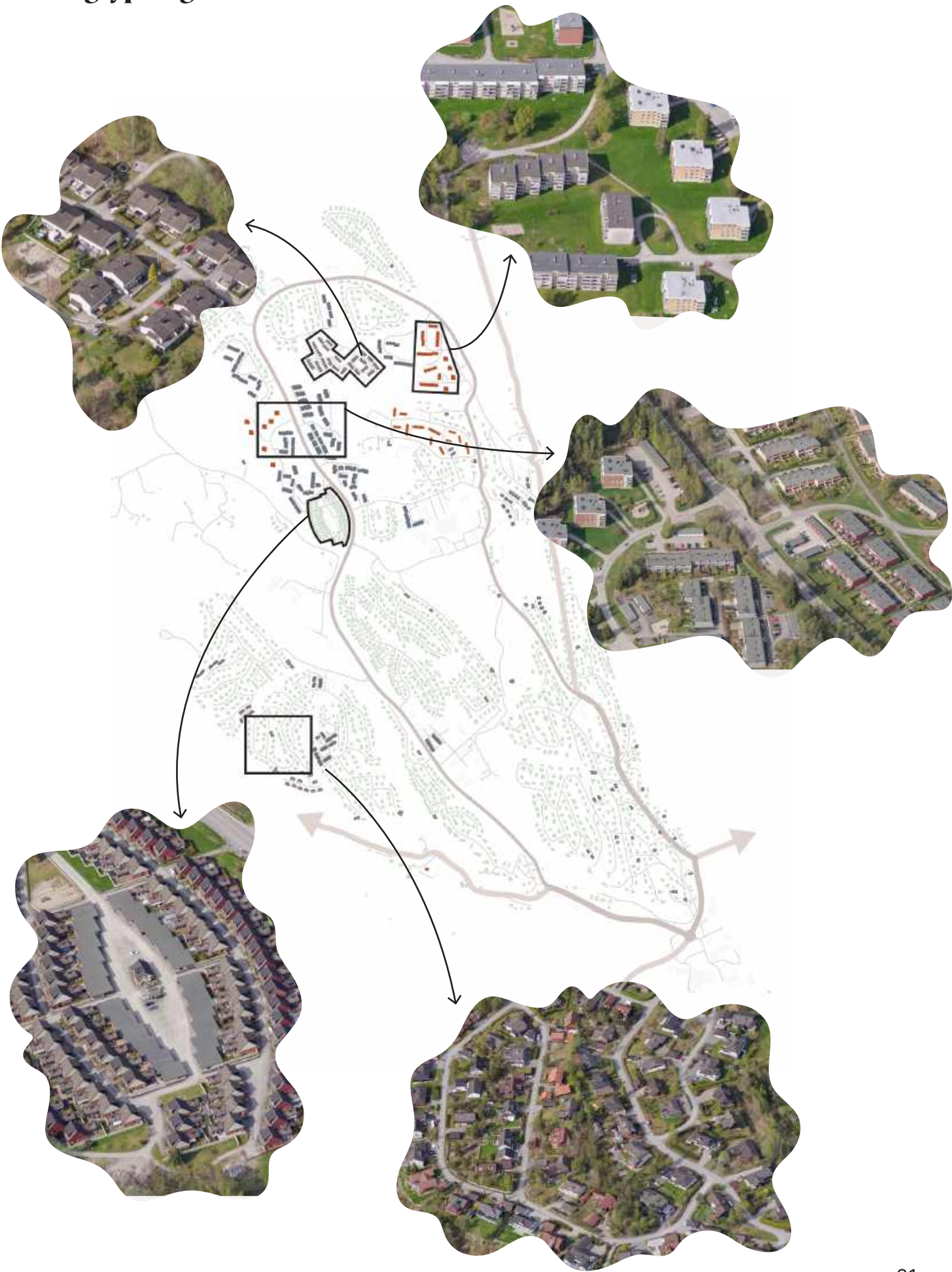
«Mye godt samhold takket være utforming av boliger/bomiljø - også mye pga. aktive og flinke foreldre som drifter håndball og fotball på Gulset. Høy boligstandard.»

Beboer nær Einaren, spørreundersøkelse

«Altfor lite boliger for eldre som trenger å flytte fra eneboligen og flytte til noe enklere, en leilighet. Bydelen tappes for eldre, som hadde fortjent å bo her fortsatt, og som bydelen hadde trengt i miljøet.»

Beboer 70+, spørreundersøkelse

Boligtypologi



Delområder

Fysiske og økonomiske kjennetegn

Gulset er en stor bydel som kan deles inn i delområder. Inndelingen baseres i hovedsak på geografisk beliggenhet, med Gulset senterområde og Gulsetringen som viktige skillelinjer. Delområdene kan grovt deles inn i Einaren, sør-vest for Gulset (rødt felt), Strømdal (gult felt) og området nord for Gulset Senteret (blått felt). Einaren og Strømdal skiller seg fra det blå området, rent geografisk, ved å være på sør-siden av Gulset

senterområde. De skiller seg imidlertid også fra det blå delområdet, ved å være mer prismessig homogent. Både Einaren og Strømdal har jevnt over høyere boligpriser enn området nord for Gulset senterområde, og mindre variasjon mellom boliger. Det som er visualisert som et blått område nord for senterområdet, har langt større variasjon innad i området enn de to andre delområdene, med både eneboliger og blokkleiligheter (Hjemla, 2024).

«De med god økonomi og fine biler påstår de bor på Strømdal og IKKE Gulset.
Som om Strømdal ikke tilhører den bydelen.»

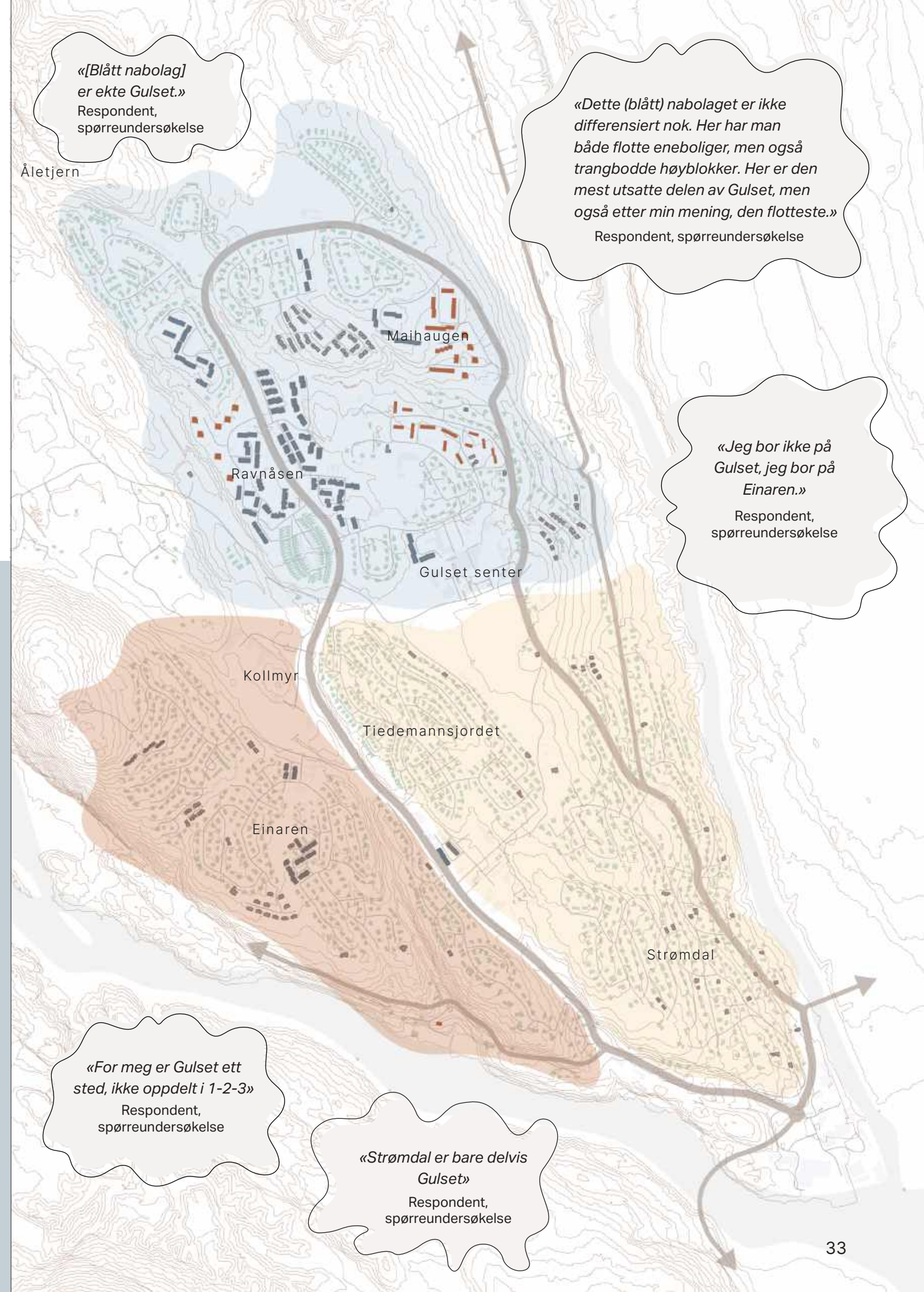
Respondent, spørreundersøkelse

Sosiale skillelinjer og sosial tilhørighet

Særlig spørreundersøkelsen fra fase 1 viser at det eksisterer fortellinger om ulike delområder på Gulset, også blant dem som bor i bydel Gulset. Beboere på Strømdal omtales ofte som middelklasse, i et rolig område uten bråk. Oppfatningen om det blå området er at det er preget av en større blanding av boligtyper, med mange henvisninger til blokkbebyggelsen der. Det oppfattes som det mest flerkulturelle delområdet, og som området med størst sosiale ulikheter (Midtveisrapport, 2025). Einaren derimot, betegnes som et velstående område, med villabebyggelse. På samme måte som det utad eksistere fortellinger og fordommer om Gulset, eksisterer det også fortellinger innad, mellom beboere i de ulike delområdene.

Svarene i undersøkelsen viser også at folk har ulike oppfatninger av hva som, rent geografisk, regnes som Gulset. Noen mener

at hele området hører sammen, mens andre mener at bare enkelte deler kan regnes som det ekte Gulset. Hvordan folk snakker om området henger gjerne sammen med identitet og tilhørighet. De bruker navn og beskrivelser av steder for å vise hvem de føler seg knyttet til, og for å markere forskjeller mellom grupper og områder (Barth, 1969). Dette kommer for eksempel til uttrykk når noen sier at de bor på Strømdal eller Einaren, fremfor Gulset. Hvordan folk selv velger å identifisere seg med mindre delområder som føles mer relevante for dem kan være et uttrykk for sosiale eller økonomiske forskjeller, eller at folk ikke føler seg som en del av et stort fellesskap. Boligområdene som geografisk knytter seg til det området vi har lagt til grunn, med ulik boligtypologi, kan være et bilde på dette. Når folk velger å identifisere seg med visse deler av et område, kan det være en måte å posisjonere seg sosialt – enten ved å uttrykke stolthet over lokal tilhørighet, eller ved å distansere seg fra områder som oppleves som mindre attraktive.



«[Blått nabolag]
er ekte Gulset.»
Respondent,
spørreundersøkelse

«Dette (blått) nabolaget er ikke
differensiert nok. Her har man
både flotte eneboliger, men også
trangbodde høyblokker. Her er den
mest utsatte delen av Gulset, men
også etter min mening, den flotteste.»
Respondent, spørreundersøkelse

«Jeg bor ikke på
Gulset, jeg bor på
Einaren.»
Respondent,
spørreundersøkelse

«For meg er Gulset ett
sted, ikke oppdelt i 1-2-3»
Respondent,
spørreundersøkelse

«Strømdal er bare delvis
Gulset»
Respondent,
spørreundersøkelse

«Liker ikke Maihaugen fordi det er
for mye kriminalitet f.eks. blant unge
dessverre. Dårlig miljø.»
Beboer født i Norge, spørreundersøkelse

«Maihaugen. Jeg vokste opp der som liten
og kunne ikke tenkt meg en bedre plass og
vokse opp på 90- tidlig 2000-tallet. Alle barn
fikk være med på alt av leker og spill. Kunne
ikke vært foruten Maihaugen. Har formet
meg til den jeg er i dag.»

Beboer født i Norge, spørreundersøkelse

«Vi skiller ikke på hvor du
bor på Gulset»
Respondent, spørreundersøkelse



Sosial tilhørighet

Generelt er det relativt sterk tilhørighet til egen bolig på Gulset, og til nærmiljøet rundt boligen både hos majoritetsbefolkningen og minoritetsbefolkningen. Det vi imidlertid ser, er at tilhørigheten er svakere til Gulset som helhet, sammenlignet med tilhørigheten til egen bolig og til eget nærmiljø. Vi ser imidlertid noen forskjeller, ved at den er sterkest til Gulset som helhet for de som har bodd lenge på Gulset sammenlignet med de som har bodd kort (s. 39, Midtveirapport 2025). Tilhørigheten er også sterkere til hele Gulset for de som bor i blått nabolag, sammenlignet med de andre to nabolagene. Tilhørigheten til hele Gulset er svakere blant minoritetsbefolkningen sammenlignet med majoritetsbefolkningen.

Barna på Gulset virker å ha sterk tilhørighet til ulike deler av Gulset. I barneskolealder har

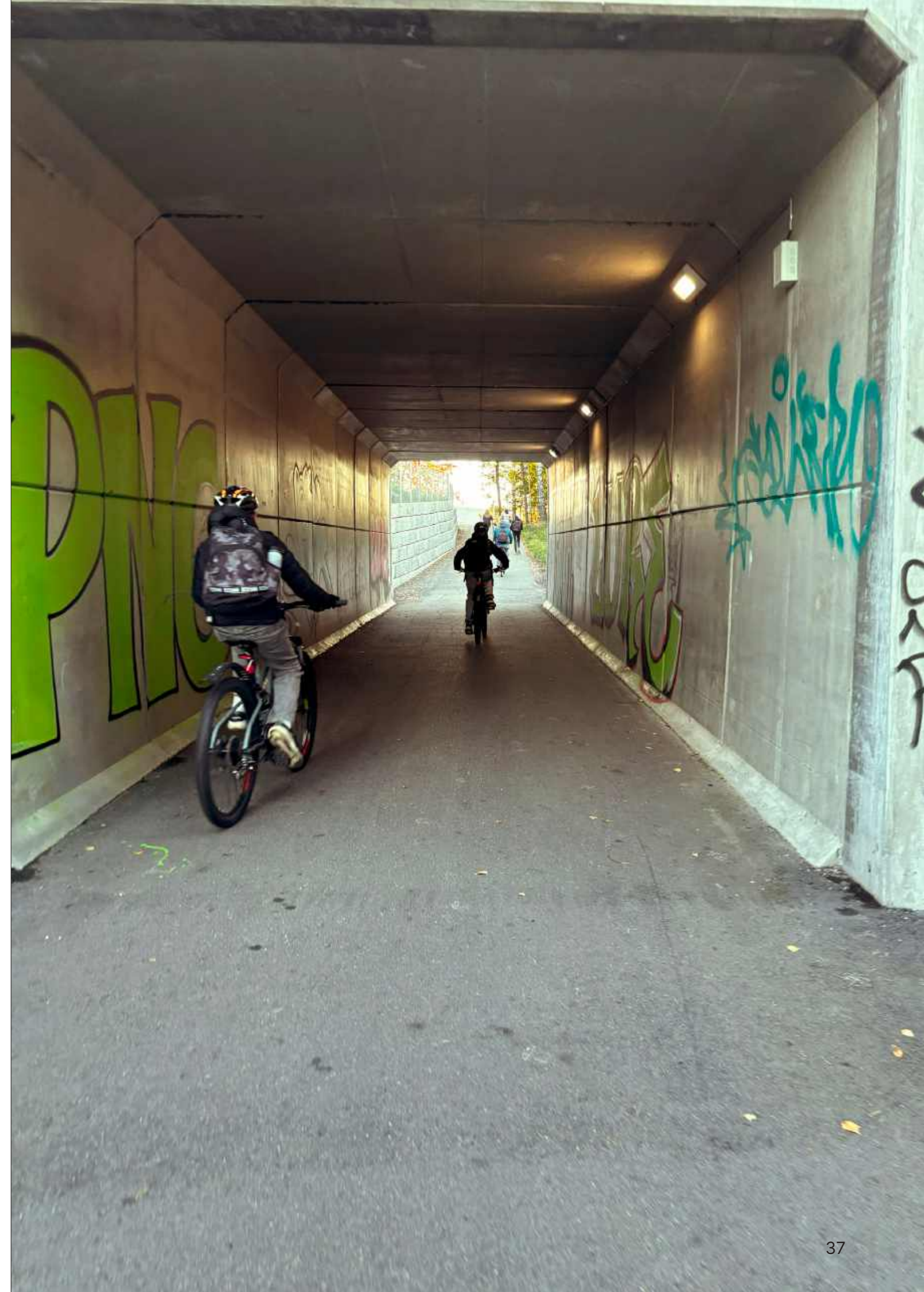
de særlig sterk tilhørighet til nærmiljøene rundt skolene de går på, men dette virker å utvikle seg til en mer tydelig Gulset-identitet ved overgang til felles ungdomsskole (s. 51, Midtveirapport 2025).

En gruppe som skiller seg ut når det gjelder tilhørighet, er de som lever litt på siden av storsamfunnet, nærmere bestemt «De stille stemmene». I denne gruppen fremstår det som at det er langt lavere tilhørighet til Gulset og nærmiljøet.

Noe som også er tydelig, er at innbyggerne er stolte over å bo på Gulset. Og det de er stolte av, det er naturen og menneskene, mangfoldet og fellesskapet. Også her ser vi at de som har bodd lenge på Gulset, er stoltere enn de som har bodd kort på Gulset.

«Jeg synes det er flott å bo et sted som reflekterer samfunnet med alle mennesketyper det innebærer. Jeg tror barna og ungdommer fra Gulset blir tolerante mennesker»

Beboer født i Norge, spørreundersøkelse



Målpunkter

Fysiske kvaliteter

Gulset har et variert utvalg av tilbud og møteplasser som dekker både hverdagslige behov og fritidsaktiviteter. Bydelen har mange lekeplasser, som hovedsakelig er plassert i tilknytning til ulike boligområder. Av idrettsanlegg og aktivitet finnes fotballbanene på Kollmyr, treningssenteret iForm og Gulsethallen, som består av svømmehall og treningsstudioet SKY Fitness. Fasiliteter

som handel, service og kulturelle møteplasser er lokalisert sentralt på Gulset. Her finnes Gulset Senteret som rommer butikker og serveringssteder og Gulset bibliotek og Gulset menighet. Som beskrevet under delkapittelet om natur og vann på Gulset, er det også flere turområder, blant annet Åletjern, som er viktige destinasjoner for innbyggerne i hverdagen.

«Det er beef mellom Kollmyr og Stigeråsen. Sånn er det bare. Har du sett Kongen av Gulset? Det bare er sånn. De måtte til og med lage en tv-serie av det.»

Elev, medvirkning

Sosiale møteplasser og tjenester

Når det gjelder hvordan tilbudene på Gulset brukes, er innbyggerne ganske samstemte når det gjelder bruken av noen sentrale tilbud, og mer spredte når det gjelder andre. Stort sett alle aldersgrupper, og innbyggere med ulike funksjonsnivåer og etnisiteter, trekker frem Åletjern og Gulset Senteret som målpunkter de bruker mye og som de liker godt. Utover dette, ser vi at særlig de yngre delene av befolkningen bruker fotballbanene ved Kollmyr, Gulset ungdomsskole, Stigeråsen barneskole og iForm treningssenter som oppholdssteder. Befolkningen over 40 år bruker i tillegg biblioteket og kirken, men i mindre grad iForm. De over 70 år bruker i all hovedsak biblioteket og kirken, i tillegg til senteret.

Vi ser også en forskjell når det gjelder bruk av kirken. De med annet fødeland oppgir sjeldnere kirken som et viktig målpunkt, sammenlignet med beboere født i Norge.

Noe som også er viktig å påpeke, er at Gulset Senteret trekkes frem som både godt og dårlig

likt. Grunnen til at det er dårlig likt, skyldes for det meste manglende vedlikehold og dårlig utvalg av butikker. Også Stigeråsen barneskole og Gulset ungdomsskole trekkes frem som dårlig likt. Det skyldes opplevd utrygghet.

I kartmarkeringer fra elever på Stigeråsen skole, Kollmyr skole og Gulset ungdomsskole, er det noen steder mange liker godt. Stedene som elever på tvers av skolene markerer som godt likt er Gulset Senteret, akebakken, Overground, fotballstadion på Kollmyr, Burger King, Åletjern og Herkules kjøpesenter (utenfor bydel Gulset). Av steder som markeres som ikke likt av elevene er mørke underganger og tuneller, gangstier eller stier gjennom skog som oppleves skumle på kveldstid og ungdomsskolegården. Kollmyr skolegård markeres som et lite likt sted av elevene på Stigeråsen barneskole, og Stigeråsen skole markeres som lite likt av elevene fra Kollmyr skole. Det kan skyldes det barna selv kaller en pågående «beef» mellom barna på Kollmyr og Stigeråsen.



Opplevelsen av trygghet og utrygghet

Et tema som gjentar seg på tvers av datainnsamlingen som er gjort, er hvorvidt man opplever Gulset som trygt eller utrygt. Opplevelsen av utrygghet påvirkes av ulike faktorer som befolkningen på Gulset har trukket frem. Steder der det mangler belysning eller hvor det blir mørkt kan føre til opplevelsen av utrygghet og gjør det mindre attraktivt å bevege seg i området. Det er spesifikke steder som trekkes frem som utrygge på Gulset. Av steder som nevnes som utrygge, er det parkeringsplassen foran Gulset

«Jeg liker hele Gulset. Føler meg veldig trygg over alt. Det er ingen steder på Gulset som jeg ikke liker. Er det noe som bør gjøres, så er det å bytte ut tunellene på sykkel-/gangveiene. De som er igjen, er veldig gamle og utdaterte og en av de fyller seg helt med vann/søle når det regner mye.»

Respondent, spørreundersøkelse

Senteret på kveldstid, Stigeråsen barneskole på kveldstid, skogsområdet nord for Gulset Senteret, Smurfeskogen, gangveier som ikke er synlig for andre, og mørke underganger under Gulsetringen.

Det er viktig å si at flertallet opplever Gulset som trygt, men her er det også forskjell mellom boligområdene. Som nevnt tidligere, opplever særlig de rundt Einaren delområdet sitt som trygt.

Utvalgte aktører og interessenter i senterområdet

Gjennom en rekke korte uformelle intervjuer med seks av aktørene som er tilknyttet senterområdet på Gulset, kom vi inn på barrierer for bruk og deltagelse av lokale tilbud. Ved besøk i Gulset menighet ble det tydelig at kirken har mange tilbud for ulike aldersgrupper, også for de som ikke tilhører menigheten. Her var et uttalt behov om å få frem hvilke tilbud som gjelder for alle og som er åpne for alle.

Ved møte med Lillefot barnehage ble det tydelig at det er behov for mer belysning i gangveien som knyttes til barnehagen og at det var et ønske om tettere dialog med andre barnehager på Gulset for koordinering og utveksling av informasjon som gjelder målgruppene de møter gjennom sitt arbeid.

Sentereier ved Gulset Senteret fortalte om de ulike aktørene på senteret, og variasjonen i tilbud. Her var tanken å fylle tomme lokaler, ha flere aktiviteter for barn og videreutvikle

kommersielle tilbud for et mer levende nærsenter.

Gulset bibliotek trakk særlig frem åpningstidene. De ønsker åpent på lørdager, men mangler personale. Ellers fortalte de at det er meråpent bibliotek, og at mange benytter biblioteket utenom åpningstidene.

Ungdomsklubben har et rikt tilbud til eldre og yngre ungdom. På kveldsvandring med ungdom ble det nevnt at de ønsket at Overground kunne være mer synlige og formidle informasjon om temakvelder og arrangementer på de flatene ungdom selv finner informasjon. Ungdommens forslag var å bruke lærere på ungdomsskolen og Tiktok for å informere om sine tilbud. For Gulset ungdomskole var det særlig å oppgradere uteområdet og bedre belysning utendørs som ble trukket frem som viktig og å bygge felleskap for elevene som kommer fra ulike barneskoler før de starter på ungdomsskolen.



Sosialt liv

Resultatene fra spørreundersøkelsen viser at innbyggere over 40 år, innbyggere med lang botid i bydelen og innbyggere bosatt i områdene på og rundt Einaren, har de beste forutsetningen for et godt sosialt liv på Gulset.

Voksnes sosiale liv

Tillit, hjelpsomhet og gjensidig respekt

Respondentene som har bodd lenge på Gulset har en opplevelse av at alle innbyggerne på Gulset behandles likeverdig og med respekt, og at folk flest på Gulset er hjelpsomme, uavhengig av om de kjenner deg eller ikke. Denne gruppen har også høyere tillit til andre i nærmiljøet. Når det er sagt, kommer det som kommer frem at innbyggere med annet fødeland, har høyere tillitt, sterkere opplevelse av gjensidig respekt blant innbyggerne og sterkere inntrykk av at folk på Gulset hjelper dem om de trenger det, sammenlignet med de som er født i Norge. Når det gjelder alder

De som har dårligst forutsetninger for et godt sosialt liv på Gulset er innbyggergruppene som faller utenfor storsamfunnet, omtalt som «de stille stemmene».

ser vi at de som er under 40 år har markant lavere tillit til andre innbyggere på Gulset, enn de over 40 år har. I tillegg ser vi at de som bor i delområdet rundt Einaren virker å ha høyere tillit til andre enn i de andre delområdene.

Venner

Innbyggerne født i Norge har markant flere venner på Gulset, sammenlignet med de med annet fødeland (s. 62, Midtveisrapport 2025). Det kom også frem blant eldre respondenter, at behovet for sosialt liv ikke alltid dekkes i hverdagen deres på Gulset.

«Jeg har ikke fått en eneste venn på Gulset. Jeg kjenner noen gjennom barna, og vi sitter sammen på foreldremøter og sånn, men de er ikke venner.»

Beboer med annet fødeland, «på-gata intervju»

«Alle trenger folk. Jeg er asosial, men man trenger folk likevel. Det gjør noe med deg. Man vil ikke møte bare fremmede. Man vil møte noen man kjenner (...) de som har større familie, med flere generasjoner legger kanskje ikke merke til de som trenger et nettverk.»

Beboer 70+, eldretreff



Barn og unge

Når det gjelder barn og unges sosiale liv, fremstår det som at det organiserte fritidstilbudet, og sosiale medier, er en kilde til vennskap, også på tvers av skoler. På kveldsvandring med ungdom ble også fritidsaktiviteter trukket frem som viktige arenaer for å være med venner. Å henge ved fotballbanen på Kollmyr var også en sosial aktivitet flere nevnte at de ofte gjorde, selv om de ikke spilte fotball selv. En av ungdommene hadde også el-sparkesykkel og likte å dra på kveldstur i området med sparkesykkelen,

eller møte venner. Ansatte innen oppvekst og fritid trekker videre frem at barn og ungdom er mye med andre som er like seg selv. De forteller om at barn og ungdom på Gulset har ulik sosioøkonomisk bakgrunn, og at det skaper ulike grupperinger. De trekker også frem at det er viktig at barn og ungdom som har flerkulturell bakgrunn har tilbud på Gulset som speiler deres interesser, og at denne målgruppen får være med å påvirke sitt eget sted (s. 67-68, Midtveisrapport 2025).

Ansatt 1: «(Vi trenger et sted) hvor du kan gå å være litt utover ettermiddagen og på kvelden. Det kunne vært fint for de som ikke er i noe organisert aktivitet»

Ansatt 2: «Ja, og for de som har det bedre på utsiden av hjemmet sitt»

Ansatt 3: «Ja, de har vi en del av faktisk. Det er merkbart hvem som ikke vil hjem, til og med når vi stenger.»

Ansatte oppvekst og fritid

De som faller utenfor storsamfunnet

Ser vi til de som fremstår som dårligst stilt når det gjelder sosialt liv av innbyggere på Gulset, er det særlig de som enten bor på institusjon, i kommunale boliger og/ eller som får hjelp av hjemmetjenesten. Denne gruppen er bred, og omfatter både individer født i Norge og individer født i andre land, så vel som individer med diverse funksjonsnedsettelse og utfordringer med psykiatri og rus. Dette er

en gruppe av befolkningen som ikke evner å ta del i storsamfunnet, som i mange tilfeller virker å mangle arenaer å oppsøke sosialt liv på, men som også kan fremstå som skremmende for andre innbyggergrupper som ikke kjenner dem. Forutsetningene for disse gruppene til sosialt liv er dermed langt dårligere, enn for den øvrige befolkningen.

«Dette lille bofellesskapet er det eneste lille sosiale livet. Og det er de tingene vi gjør som å feire... Nå skal vi feire kanelbollens dag i morgen.»

Ansatt botilbud psykiatri

«Det er mange ensomme der ute. Mange som ikke har noen. Ingen pårørende. De må takle alt i livet alene.»

Ansatt i hjemmetjenesten

«Vi kjenner mange på Gulset, men også mange som bor utenfor. Blir kjent gjennom sosiale medier. Vi adder hverandre på Snap og møtes. Vi kjenner mange fra andre steder også.»

Elev, medvirkning

«(Man ser) de som går med de samme genserne dag inn og dag ut... fra de billige butikkene. De henger så og si alltid sammen. Så ser du de som har det nyeste, det mest fancy, det som nettopp har dukket opp, de holder seg til sitt også..»

Ansatte oppvekst og fritid

«En del av ungdommene her (...), spesielt jentene, de gledet seg så mye til å kunne komme på skolen i sine folkedrakter. De var så stolte den ene dagen, og så ble de så lei seg året etterpå når det ikke ble noe av.»

Ansatt oppvekst og fritid

Møter mellom ulike kulturer og funksjonsnivåer

Når det gjelder møter mellom innbyggergrupper, ser vi at det er ulike oppfatninger av hvordan det er å leve side om side med mennesker som er ulike en selv. En del av de norskfødte innbyggerne ser det som en utfordring at det er såpass mange med flerkulturell tilhørighet på Gulset, og trekker noen frem en opplevelse av fremmedgjøring i eget nærmiljø (s. 57, Midtveisrapport 2025). Samtidig er det mange som ser mangfoldet som en styrke ved Gulset, og

som synes utfordringen ligger i fremmedfrykt og fordommer. Flere med annet fødeland uttrykker takknemlighet over den norske kulturen, og trekker selv frem en utfordring med manglende integrering, og høy konsentrasjon av innvandrere på samme sted, som ikke tilpasser seg norsk kultur eller lærer norsk språk. Samtidig er det et gjennomgående tema at de med annet fødeland syns det er vanskelig å knytte bånd til andre og danne vennskap med nordmenn på Gulset.

«Det er så mye fremmedfrykt på Gulset. Man setter hverandre så mye båser, men jeg tror at hvis man prøver å ufarliggjøre det litt. Datteren min har en venninne fra et annet land. Hun ringte meg hjemme og spør «kan jeg få lov å være med i Moskeen» og jeg bare «ja, det kan du vel», og jeg fikk bilder der hun hadde på seg kjole og sjal. «Ja det var gøy, Mamma da jeg lærte å be» sa hun. Men så fint, tenker jeg, også gjorde jeg det veldig klart for henne at det er helt greit for meg, men «du må vise respekt når du er med» sa jeg. Og da tenker jeg det er jo ikke noe farlig at hun prøver det. Det er liksom litt det å være åpen da, til ulike kulturer og si at det er ikke så veldig farlig»

Beboer født i Norge, spørreundersøkelse

Oppdragelse og oppvekst

Gjennom datainnsamlingen har det kommet frem enkelthistorier om utfordringer knyttet til oppdragelse i norsk kultur fra innbyggere med andre fødeland på Gulset. Det som trekkes frem som utfordrende er kulturkrasj i hvor involverte man skal være i barnas liv og oppvekst, hvor mye frihet man gir, og hva som er en akseptabel måte å sette grenser på i norsk kultur. Det kommer også frem en frykt for å slippe for mye opp, fordi man er redd for at ungdommer skal falle utenfor. Under datainnsamling ble det også observert flere mindre konflikter

mellom barn med minoritetsbakgrunn og barn med majoritetsbakgrunn i klasserommene. Utgangspunktet var en opplevelse av forskjellsbehandling som gikk negativt utover barna med minoritetsbakgrunn (s. 68 Midtveisrapport, 2025).

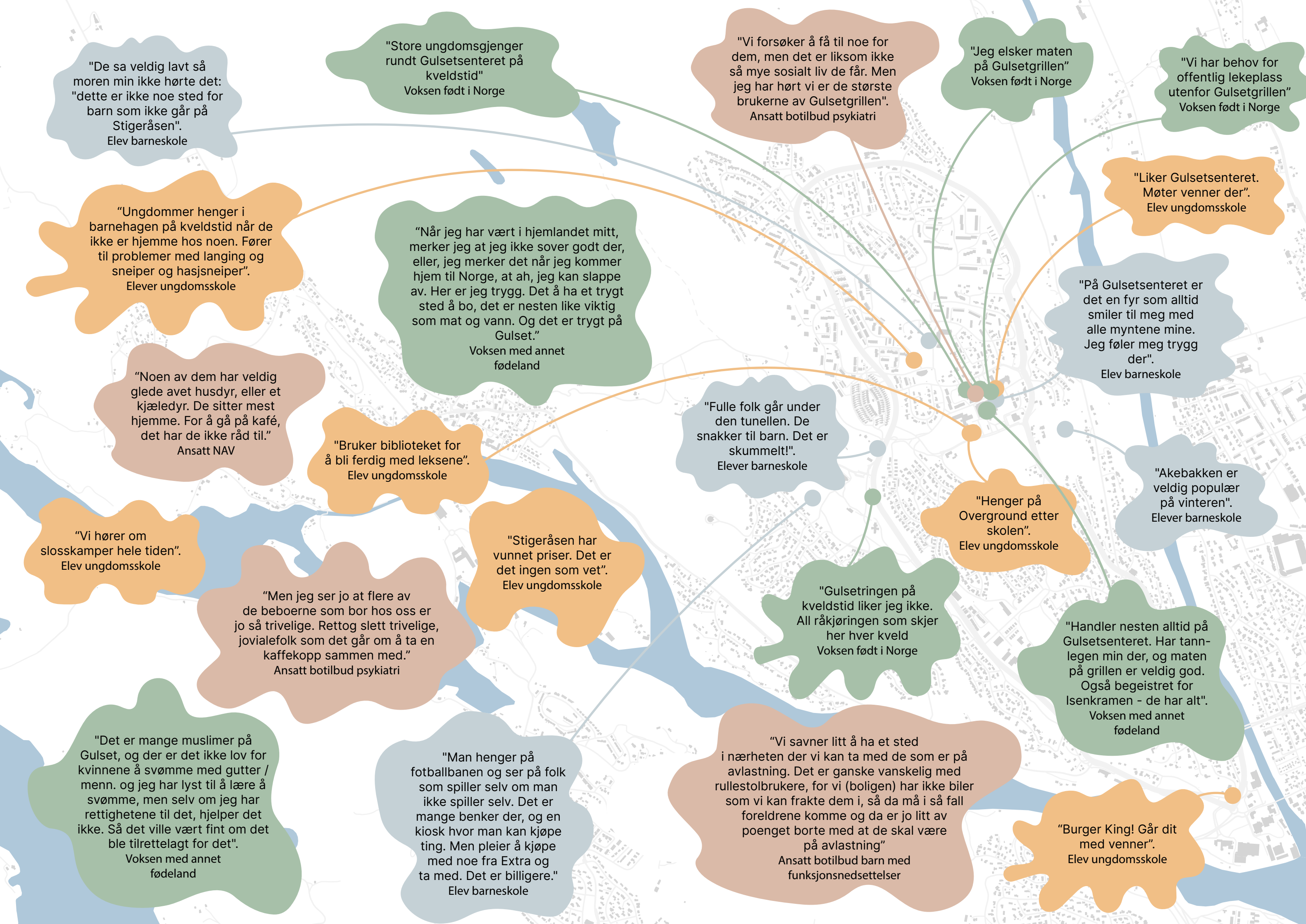
På tvers av fødeland trekkes det frem utfordringer knyttet til møter med innbyggere som sliter med rus og psykiatri. Særlig har det kommet opp flere historier fra barn og unge om ubehagelige møter med mennesker som var ruspåvirkede i nærmiljøet.

«Opplever problemer med barna og flerkulturelt miljø, spesielt på skole, fritid, men og ungdomsskolen har vi opplevd gjenger.»

Beboer født i Norge, spørreundersøkelse

*«Det er litt ubehagelig ved *stedsnavn*, på den nordre siden. Det er ubehagelige folk der. Menn begynner å snakke til meg. Fulle folk er der. Sier «hei søta». Det var en mann som lå i grøfta. Vi prøvde å snakke med han, vi spurt «går det bra?» Han sa det gikk fint. Når vi kom tilbake fra butikken lå han i grøfta et annet sted lengre opp i veien.»*

Elev, medvirkning



Deltakelse i arbeidsliv

Det er innbyggere i aldersgruppen 30-59 år som i hovedsak er ansatt i fulltidsjobber, og flest i aldersgruppen 18-29 år som er studenter. Det er flest i aldersgruppene 30-39 år og 50-59 år som mottar arbeidsavklaringspenger (AAP) eller uføretrygd.

Ser vi på de med annet fødelands deltakelse i arbeidsliv og utdanning, ser vi at omtrent like stor andel av de med annet fødeland enn Norge, er i fulltidsjobb som de som er født i Norge (s. 122, Midtveisrapport 2025). Videre ser vi at disse gruppene oftere er i deltids- og ekstrahjelpstillinger, og oftere er under utdanning. Vi ser også at andelen som mottar uføreytelser eller AAP er noe lavere enn for majoriteten, samtidig som andelen som er uførepensjonert er noe høyere. Det er færre

blant disse gruppene som er pensjonerte.

Noe som også er fremtredende i datainnsamlingen, er at det er noen innbyggergrupper som faller helt utenfor arbeid og utdanning, og disse gruppene er en del av innbyggerne på Gulset. For mange av disse er språket en viktig barriere. For noen er det den fysiske eller psykiske helsen som står i veien.

Stille stemmer

Når det gjelder de som av helsemessige årsaker ikke kan delta i arbeid og utdanning, er det typisk andre arenaer som blir viktige å delta på for å skape mening. Her er et gjennomgående tema fra de som jobber på ulike botilbud, at hverdagene til de som bor der er veldig liten. Mye av livet skjer i og rundt boligen, og det er få andre impulser utenfra.

«Vi møter jo veldig mange som har bodd her i mange, mange år, som fortsatt ikke snakker norsk. Vi må prate med tolker, familie, barn og barnebarn for å kunne kommunisere med dem. Det er veldig mange egentlig. Hvordan få dem integrert? Hvordan få dem til å prate språket? For det er som min kollega sa; de grupperer seg, og da er de med de som snakker samme språk som dem. Og da blir de jo ikke integrert, og de får jo ikke de samme mulighetene.»

Ansatt hjemmetjenesten

«Jeg synes vi underformidler, når vi tar imot innvandrere fra andre land, det der med hva de har med seg i bagasjen (...) De har jo ikke planlagt en koselig tur til Norge og pakka og spart og gledet seg mot dette i mange år. De har flykta for alt de har.»

NAV-ansatt

«Uten jobb er det vanskelig i Norge. For den unge generasjonen er dette ikke et problem, de får skole og utdanning. Men for voksne innvandrere er det tungt uten jobb.»

Beboer med annet fødeland, spørreundersøkelse

«Vi har jo folk som går det ordinære introduksjonsprogrammet i tre år og så kommer de ut og kan ikke norsk etterpå da heller (...) Da er det ikke noe vi får gjort hvis du ikke kan til nød engelsk og kan jobbe i bransjer hvor det er greit. Serveringsbransjer og sånne ting så er det jo ofte engelskspråklige servitører og sånne ting hvis du ikke kan norsk eller engelsk så må du faktisk starte med en språkopplæring. Jeg tror det er ekstremt viktig altså, å få til norsk.»

NAV-ansatt

«Det er ikke godt å bli satt i bås, eller føle på at man ikke kan delta, fordi man ikke «passer inn» (...) Særlig de yngre hos oss ville hatt godt av at det var en plass de kunne være der det var greit å være den de er. Ofte er de avhengig av at en av oss er med, særlig første gang for den tryggheten det gir, men det kan vi ikke alltid gjøre om det er i Porsgrunn. Hadde det vært et sted lokalt kunne vi nok gjort det mye mer.»

Ansatt botilbud psykiatri

«Mange av dem er ikke så selvhevdende. De er avhengig av at noe blir rigget for dem. Det tar seg ikke til rette på egen hånd. Når det skjer ting som annonseres på sosiale medier, f.eks. Så er ikke det nok til å få dem med.»

Ansatt botilbud psykiatri

Deltakelse i arrangementer, lokaler og foreninger

Når det gjelder nabolagsaktiviteter ser vi at de med lang botid deltar oftere enn de med kort botid. Her er det imidlertid ikke mye som skiller de to gruppene, og begge gruppene har relativt lav deltakelse. Befolkningen i aldersgruppen 30-39 år og 40-49 år er de som oftest deltar i organisering av aktiviteter i nabolaget, og her ser vi ingen forskjell knyttet til botid på Gulset. Generelt sett er det flere som sjeldent deltar i organisering, enn det er folk som ofte deltar.

I lokallag og foreninger er det jevnt over lav deltakelse, og det er ingen markante forskjeller mellom de som er født i Norge og de som ikke er det. Ser vi på alder ser vi at det er færrest i aldersgruppen 18-39 år som deltar i et lokallag eller en forening, flesteparten er i aldersgruppen 40-49 år.

Når vi spør hva som er årsaken til at man ikke deltar i fritidsaktiviteter, er det klart flest som svarer at man ikke er interessert i å delta og/eller at det ikke finnes tilbud som passer deres interesser. Det er også mange som oppgir

at de tidligere har deltatt, men ikke har behov for det lenger, etterfulgt av mange som oppgir mangel på tid og livssituasjon som viktigste årsak til hvorfor man ikke deltar. Vi ser at de med annet fødeland enn Norge er noe mer aktive i lag og foreninger som har fokus på kunst og kultur (Midtveisrapport 2025).

Noe som bør trekkes frem fra Eldreverkstedet, er en liten gruppe menn, både født i Norge og utenfor Norge, som samarbeidet om et sykkelreparasjonsverksted. Dette ble imidlertid flyttet da asylmottaket det var tilknyttet ble flyttet fra Gulset. På eldretreffet tulles det med at det bør kalles «de navnløse sykkelreparatørene», fordi de aldri fikk seg noe navn. Konseptet var at de reparerte sykler som ble solgt for en billig penge. Når man leverte sykkel tilbake, fikk man også pengene tilbake. Verkstedet fremstår som noe som var meningsfylt å delta på for de eldre mennene, noe som også understøttes av at det ble trukket frem som et fint samlingssted også for menn med annet fødeland.



Politisk deltakelse

Når det gjelder politisk deltakelse, ser vi gjennomgående at det er lav grad av deltakelse, både blant de som har bodd på Gulset lenge, og de som har bodd på Gulset kort. En større andel av de med annet fødeland enn Norge, oppgir å være veldig politisk aktive (s. 123, Midtveisrapport 2025). I fokusgruppeintervju med lokalutvalg, kom det imidlertid frem at kun innbyggere med fødeland i Norge var aktive i lokalutvalget. De ønsker også representanter med minoritetsbakgrunn, men dette har vært utfordrende fordi skal man sitte i lokalutvalget, er regelen at deltakerne må representere et parti eller en organisasjon. Det har vist seg vanskelig å finne representanter fra

Gulset med minoritetsbakgrunn, da det oppgis at denne gruppen sjeldnere har verv innen lokal politikk og organisasjonslivet (s. 124, Midtveisrapport 2025).

Noe som ble tydelig i fokusgruppeintervju, var at lokalutvalgets funksjon ikke er godt kjent blant innbyggerne, og at dette kan føre til mindre engasjement rundt arbeidet deres, eller mindre interesse for deltagelse i utvalget eller prosesser utvalget er involvert i (Midtveisrapport 2025). Større lokalt eierskap til politiske prosesser, og til Gulset generelt, ble trukket fram som en faktor som kan styrke engasjementet til lokale saker på Gulset.

Intervjuer: «Hvilken utfordring kommer barn og unge med til dere?»
«Det å ikke ha penger og opplevelsen av å ikke ha penger.»

Ansatt på oppvekst og fritid

Deltakelse i fritidstilbud

Ser vi på barn og unges deltakelse i fritidstilbud, fremheves sosioøkonomisk status og utfordringer knyttet til språk og kultur som barrierer for deltakelse. Ansatte innen oppvekst og fritid beskriver at Skien kommune har gode støtteordninger for å sikre alle lik mulighet til deltakelse, som blant annet kontigentskassa, fritidsfondet og klippekort. Likevel kan kulturelle og språklige utfordringer, så vel som familiens ressurser og kapasitet, gjøre det krevende å delta på lik linje som andre.

De ansatte innen oppvekst og fritid fremhever også at det er behov for mer uformelle møteplasser, hvor barn og ungdom kan delta uten at de opplever at de deltar på en arrangert aktivitet. Det understrekes at organisasjonskulturen på Gulset er bra og at det finnes mange tilbud. Det er en rekke lag, foreninger, kommunale tjenester og initiativer som gir ungdom muligheter for å delta på fritidsaktiviteter. Imidlertid bør det legges til rette for mer uformelle møteplasser der ungdommen selv setter premissene.

«Det er jo veldig sånn diskrepans i forhold til hva en opplever i oppveksten sin her på Gulset. Det er de som har utskiftet Tesla (...) og det er de som har åtte søsken på ett eller to soverom.»

Ansatte oppvekst og fritid

Gulset senterområde

Fysiske kvaliteter

Som nevnt er Gulset senterområdet ett av to steder hele spekteret av befolkningen på Gulset samles om og bruker. Det er også ett sted som mange trekker frem som dårlig likt, grunnet manglende vedlikehold og dårlig utvalg av butikker. Ser man på senterområdet gjennom miljøpsykologiske briller, fremstår det i dag som lite inviterende for opphold og sosialt liv. Visuelt sett oppleves området som monotont – det er mye som ser likt ut. Det er få kvaliteter som gjør at folk stopper opp eller setter seg ned, som interessante detaljer, utadrettede virksomheter på gateplan, benker med ryggene, eller lekeplasser.

Bygninger

Gulset senterområde preges av flere større bygninger i teglstein, der Gulset Senteret er det største, etterfulgt av Gulset ungdomsskole, Gulset sykehjem, bibliotek og fritidsklubb bygget og deretter kirken. De fleste husene er på 2-3 etasjer, med unntak av Gulset sykehjem på 4 etasjer. Fasadene på bygningene på senterområdet er i stor grad innadrettede, med få åpne eller interessevekkende virksomheter lagt ut mot gaten. De eneste virksomheten som har en form for funksjon rettet utover mot gatene i dag, er Biblioteket, Gulset bilvask og Extra. En annen ting som preger området, er at det er lite variasjon i farger og materialer på bygningene, med enkelte unntak. Dette forsterker opplevelsen av monotoni. Der det imidlertid er variasjon i farger og form, er i den nybygde trehusrekken. Her er fasaden delt opp i fire forskjellige farger, og bygningene som utgjør rekken, har variasjoner seg imellom når det gjelder farger og form. Dette er kvaliteter som er kjent fra miljøpsykologien, til å bidra til trivsel og oppholdsvennlighet, gjennom å vekke interessen til de som går forbi.

Grøntområder

Senterområdet preges av flere parklignende områder. Noen større og noen mindre. I tillegg er det klynger av trær på ulike deler av senterområdet. Dette er kvaliteter som bidrar positivt til trivsel og oppholds-vennlighet.

Sitteplasser

Antallet sitteplasser på senterområdet er lavt. Kun åtte sittegrupper ble registrert i hele senterområdet.

Lyd- og solforhold

Når det gjelder lyd- og solforhold, varierer det betydelig på senterområdet. Noen steder oppleves som rolige og skjermede, med et lydbilde som preges av stillhet eller fuglekvisper, mens andre områder preges av støy fra biltrafikk. Lydnivå et sted kan ha mye å si for oppholds-vennligheten. Typisk vil områder som er preget av naturlyder eller stillhet foretrekkes over områder som preges av særlig mekaniske lyder fra biltrafikk eller lignende. Variasjonen i lydbilde på ulike deler av senterområdet, legger derfor naturlig til rette for at noen områder er mer attraktive for opphold enn andre.

Når det gjelder solforhold, er det noe av det som har mest å si for oppholdsvennlighet utendørs. På samme måte som for lydforhold, har enkelte steder på senterområdet gode lysforhold gjennom store deler av dagen (grøntområdet mellom Gulset ungdomsskole og Gulset senteret), og andre har det kun gjennom deler av dagen (gressområdet utenfor Gulset Grill). Videre har noen områder sol på formiddag, og andre på ettermiddag og kveld (området utenfor den fargerike trehusrekken), som gjør at de legger til rette for ulike typer opphold til ulike tider på døgnet. Områdene med sol på dagtid vil i vårt nordiske klima, typisk legge til rette for opphold på dagtid, mens steder med sol på kveldstid legger til rette for opphold på kveldstid.



Belysning

Enkelte steder på senterområdet er godt belyst, og andre mangler belysning. Vekslingen mellom belyste og mørke områder kan bidra til opplevelse av utrygghet i området. Hovedvekten av lyktestolpene som er på senteret, er enten høye master dimensjonert for biltrafikk og sikkerhetsbelysning, eller er vegghengte lamper som også er plassert høyt. Det er enkelte unntak med lavere lyktestolper, som i større grad kan fungere trivselsfremmende enn høye master, fordi er dimensjonert etter menneskelig skala. Disse lavere lyktestolpene er imidlertid plassert langs parkeringsplasser. Plasseringen utnytter derfor i liten grad potensialet lyktestolpene har, for å legge til rette for oppholdsvennlighet og trivsel ettersom nærheten til bilene trolig forstyrrer effekten av dem.

Trafikkbilde

Når det gjelder trafikkbildet på senterområdet, er det dimensjonert for langt flere biler på parkeringsplassen øst for Gulset Senteret enn det er sørvest for Gulset Senteret. Basert på registreringer som ble gjort i fase 2, ser vi også at det er en klar overvekt av bilister øst for senteret utenfor hovedinngangen til Gulset Senteret, sammenlignet med sørvest – ved biblioteket. Der er det en jevnere fordeling mellom fotgjengere og bilister. Det er klare sammenhenger mellom økt andel bilister og redusert grad av oppholdsvennlighet for fotgjengere. Det dreier seg både om lydbildet som følger med biltrafikk som oppfattes som mindre trivselsfremmende enn naturlyder, samt at nærheten til biltrafikk i større grad er forbundet med opplevelse av utrygghet som fotgjenger, enn hva nærhet til andre fotgjengere er.



Figuren viser fasadematerialer og fargevariasjoner på bygninger på senterområdet i dag.

Senterområde som møteplass

Fasiliteter og tilbud

Gulset senterområde er som nevnt, ett av de målpunktene som brukes på tvers av de ulike innbyggergruppene på Gulset. Det er også det området som oftest ble beskrevet som slitent og lite attraktivt.

Mange av de som svarte på spørreundersøkelsen liker godt at det er et senter på Gulset, men syns senteret i seg selv har forbedringspotensialer når det gjelder bredde i tilbud, sitteplasser, underholdningstilbud som f.eks. bowling, samt at det bør vedlikeholdes bedre og at uteområdene bør opparbeides. Manglende belysning utenfor senteret trekkes frem som et problem av mange. Det ble også nevnt at det mangler tilbud for barn og ungdom på eller ved senteret (Midtveisrapport, s. 91, 2025). Helt spesifikt, kom det frem på kveldsvandringene, at plenen utenfor Gulset-grillen er et sted flere ønsker seg en sosial og lavterskel møteplass. Ideer som ble nevnt var lekeplass, et sted å sette seg ned, servering i forbindelse med Gulset Grill og Pizza, eller en park med blomster.

Trafikksituasjon

Mange trekker også frem at det er en utfordrende trafikksituasjon på parkeringsplassen til senteret som bidrar til utrygghet (Midtveisrapport 2025, s. 85). Parkeringsplassen øst for senterområdet, og i overgangen mellom Gulset Senter og Extra, oppleves som uoversiktlig. Det har også kommet innspill om at det mangler dedikerte områder for fotgjengere og syklister.

Trygghet

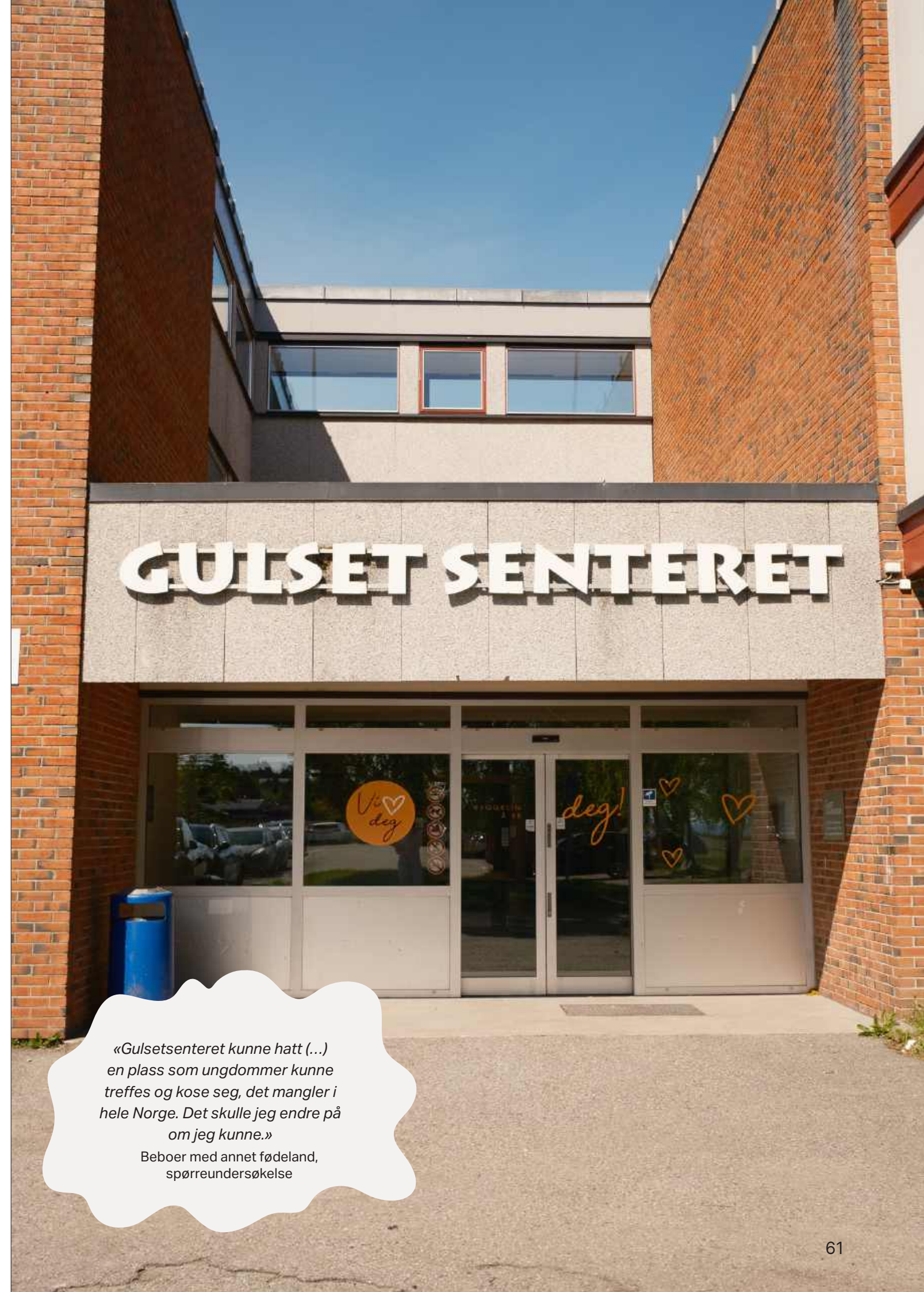
I både fase 1 og fase 2 var det flere som meldte inn at senterområdet oppleves som utrygt på kveldstid. På kveldsvandringen kom det for eksempel opp gjentatte ganger at flere blir reddet av ungdomsgjenger som samles ved senteret, selv om ungdommene ikke nødvendigvis gjør annet enn å henge sammen. Også i flere av fokusgruppeintervjuene, samt i spørreundersøkelsen, temaer om utrygghet på senterområdet opp.

«Gulset Senteret trenger sitteplasser, siden er mange der ofte i løpet av dagen. Om sommeren det er ikke noe plass å sitte for å kose seg med en is for eksempel. På Gulset Senteret trenger vi plass for å sitte, ikke foran Coop Extra eller kirken, men et sted som for eksempel ved Gulset grill har gress der kunne være flere sitteplasser, siden den er ikke brukt til noe som helst. Det skulle være koselig.»

Beboer med annet fødeland, spørreundersøkelse

«Gulset senter er et slitent «kjøpesenter» bortsett fra Isenkram'en som må være Norges beste butikk.»

Beboer født i Norge, spørreundersøkelse



«Gulsetsenteret kunne hatt (...) en plass som ungdommer kunne treffes og kose seg, det mangler i hele Norge. Det skulle jeg endre på om jeg kunne.»

Beboer med annet fødeland, spørreundersøkelse

«Inn- og utgangen til parkering ved Gulsetsenteret er veldig uryddig og usikker for både fotgjengere og bilister.»

Beboer med annet fødeland, spørreundersøkelse



«Jeg stiller spørsmål ved om jeg er trygg, og den tanken ønsker jeg å slippe. Jeg hadde ikke den følelsen da jeg flyttet hit. Det kom i løpet av tiden jeg har bodd her.»

Beboer 70+, eldretreff



«Mye uoversiktlig trafikk ved Gulsetsenteret.»

Beboer født i Norge, spørreundersøkelse

«I skogen hilser man jo selv på ukjente. Om man hadde hatt benker der man kan sette seg ned på ved senteret så blir det fort en prat ut av det.»

Beboer født i Norge, eldretreff

«Få butikker, få restauranter, ingen underholdning, gater som er dårlig ryddet for snø om vinteren, ingen lys ved fotgjengeroverganger, Gulsetvegen er i dårlig stand med tanke på underlag, (...) få fine lekeplasser, ingen underholdning for barn.»

Beboer med annet fødeland, spørreundersøkelse



«Jeg føler egentlig ikke at det er så utrygt her, man er jo blant mange. Enkelte ganger kan man treffe på rusa mennesker, samtidig er det fint at de er her hvor det er kamera og voksne til stede.»

Beboer født i Norge, spørreundersøkelse



Våre anbefalinger

Med utgangspunkt i områdeløftets tre satsningsområder, inkluderende arbeidsliv, trygg oppvekst og nærmiljøkvalitet, vil vi trekke frem sju anbefalinger som kan styrke Gulsets utvikling fram mot 2028. Disse anbefalingene er utformet for å skape varige og positive endringer i bydelen og bygger på innspill fra beboere, lokale aktører og fagmiljøer innen by- og områdeutvikling.

En flerfunksjonell utendørs møteplass i hjertet av Gulset

En sentral møteplass på Gulset vil være et kraftfullt virkemiddel for å styrke både sosial bærekraft og nærmiljøkvalitet. Gjennom datainnsamling og analyse ser vi at senterområdet er et viktig sted for mange befolkningsgrupper på Gulset. Flere bruker senteret og tjenestetilbud som ligger i området rundt senteret daglig, og her fremhever innbyggerne muligheter for fremtiden. Det ligger et stort potensial i å etablere en møteplass som skal fungere som et inkluderende og tilgjengelig samlingspunkt for beboere i alle aldre og livssituasjoner.

En møteplass som rommer både organiserte og uformelle aktiviteter og legger til rette for kultur, fritid, læring og felleskap. En møteplass eller park med sitteplasser vil kunne gi befolkningen naturlige steder å treffes for å slå av en prat. Et slikt sted kan bidra til å motvirke utenforskap, styrke lokal identitet og skape nye arenaer for deltakelse og samarbeid. Plasseringen bør være strategisk; både lett tilgjengelig til fots, med kollektivtransport og sykkel og utformingen må ta hensyn til både funksjonelle behov og estetiske kvaliteter. Med utgangspunkt i den miljøpsykologiske kartleggingen, er det særlig to grøntområder som peker seg ut som steder som kan fungere som parkområder. Dette kan dekke innbyggernes behov for flere sitteplasser, lekeplasser, uteservering og mulighet til å ta seg en pause. Ved å involvere innbyggere, frivilligheten og lokale aktører sikrer man at møteplassen blir et levende og relevant tilbud som speiler Gulsets mangfold og ambisjoner.

Samarbeid

Gulset Senteret har potensial til å bli et pulserende og inkluderende knutepunkt for hele bydelen. For å realisere dette må utviklingen starte med et forpliktende samarbeid mellom eiere, næringsaktører og kommunen, forankret i en felles visjon om hva senterområdet skal være for Gulset. En slik visjon bør speile områdeløftets tre hovedsatsningsområder: trygg oppvekst, inkluderende arbeidsliv og høyere nærmiljøkvalitet.

Gjennom en felles forståelse av mål og muligheter kan man skape et rammeverk for videre utvikling, både sosialt og fysisk. Dette innebærer å se på hvordan eksisterende bygningsmasse og uteområder kan aktiveres og åpnes opp mot lokalsamfunnet.

Fasader med vinduer og inngangspartier kan brukes til utadrettede virksomheter, og relokalisering av butikker og tjenester kan bidra til mer liv på gateplan og ikke minst mer lønnsomhet for enkeltaktører på senteret og senteret i sin helhet. Aktører som vil ha nytte av uteservering på dagtid eller kveldstid, kan for eksempel dra nytte av relokalisering til et sted som tilbyr dette. Dette vil kunne skape liv og aktivitet i et område som i dag er underutnyttet og samtidig styrke lønnsomheten til lokal næringsvirksomhet.

Tryggere forbindelser for myke trafikanter

Flere beboere på Gulset opplever enkelte gangstier, underganger og trafikkområder som utrygge og lite inviterende. Dette påvirker både opplevelsen av nærmiljøet og muligheten for trygg ferdsel, særlig for barn, unge og eldre. I tråd med områdeløftets satsning på trygg oppvekst og nærmiljøkvalitet anbefales det å prioritere tiltak som forbedrer disse fysiske forbindelsene.

Tiltakene kan inkludere bedre belysning, oppgradering av mørke underganger, etablere steder å sette seg eller opparbeiding av gangveier langs trafikkerte strekninger. For å sikre at tiltakene treffer reelle behov og oppleves som meningsfulle bør arbeidet gjennomføres som en medvirkningsaktivitet. Ved å involvere lokalbefolkningen i kartlegging og utforming, og særlig barn og unge, styrker man både eierskap og lokal kunnskap. Trygge og tilgjengelige forbindelser er avgjørende for et inkluderende nærmiljø og vil bidra til at Gulset oppleves som et sted der alle kan bevege seg fritt og trygt.

Gulsetungdommen som ressurs

Ungdommene på Gulset har vært et gjennomgående tema i arbeidet med områdesatsingen, ofte knyttet til opplevelser av utrygghet og ungdomsgjenger. For å møte dette på en konstruktiv og bærekraftig måte, anbefales det å jobbe aktivt med fortellingen om ungdom på Gulset. Dette kan gjøres ved å løfte frem nyansene og synliggjøre de ressursene og styrkene som finnes i denne aldersgruppen.

I tråd med satsningsområdene trygg oppvekst og inkluderende arbeidsliv bør ungdommene få reelle muligheter til å bidra til utviklingen av sitt eget nærmiljø. Dette kan skje gjennom medvirkningsprosesser, sommerjobber, jobbsmak hos lokale aktører eller kurs og opplæring i samarbeid med næringslivet på senterområdet.

Et konkret tiltak er å samarbeide med Gulset ungdomsskole om å lage en utstilling eller presentasjon som viser ungdomslivet på Gulset – i form av film, tekst og bilder. Når ungdom får mulighet til å vise fram egne perspektiver og erfaringer, kan det bidra til å bygge stolthet og samtidig gi lokalsamfunnet et mer nyansert og ærlig bilde av ungdomsmiljøene. Dette styrker både tilhørighet og forståelse – og kan bidra til å redusere stigmatisering.

Også oppgraderingen av Gulset ungdomsskoles skolegård og tilgjengeliggjøring av deler av den for hele befolkningen kan være med på å styrke fellesskapet og skape nye møteplasser på tvers av generasjoner. Ved å involvere ungdom i utformingen av disse tiltakene styrker man både trygghet og tilhørighet, og bygger et Gulset der ungdom ses som en del av løsningen.

En felles visjon for Gulset

Gulset har et mangfold av aktiviteter og tilbud, men mange av dem er lite synlige for innbyggerne. Dette begrenser både deltakelse og samhandling mellom aktører. I tråd med områdeløftets satsning på inkluderende arbeidsliv og nærmiljøkvalitet anbefales det å styrke samarbeidet mellom lokale aktører og samtidig gjøre tilbudene mer tilgjengelige for befolkningen.

Områdesatsningen bør ta en fasiliterende rolle i å samle aktører til felles prosesser det man deler informasjon, bygger relasjoner og utvikler en felles forståelse for fremtidens Gulset. Dette kan bidra til bedre koordinering og mer helhetlige tilbud. Som konkret tiltak anbefales det å utvikle en oversikt over eksisterende tilbud, i form av en aktivitetskalender, som kan være tilgjengelige for folk i både digitalt og fysisk format.

For å sikre lokal forankring og videreføring av utviklingsarbeidet etter at områdesatsningen avsluttes, anbefales det å etablere en beboergruppe. Denne gruppen kan fungere som en lokal drivkraft for medvirkningsaktiviteter, bidra til å kartlegge nye behov og muligheter og være en brobygger mellom innbyggere, aktører og kommunen. En slik gruppe vil styrke eierskap, kontinuitet og engasjement og bidra til at Gulset utvikles i tråd med innbyggernes ønsker, også etter at områdesatsningen er ferdig.

Fellesskap gjennom forståelse

Opplevelsen av utenforskap på Gulset henger ikke bare sammen med økonomi eller bosituasjon, men også med manglende kontakt mellom ulike grupper i bydelen. For å styrke den sosiale bærekraften og motvirke “oss og dem”-tenkning, anbefales det å satse på tiltak som bygger forståelse, synlighet og tillit, særlig mellom barn, unge og voksne med ulik bakgrunn og livssituasjon. Dette kan knyttes indirekte både til målet om trygg oppvekst og nærmiljøkvalitet.

For eksempel kan man legge til rette for at barn fra Stigeråsen og Kollmyr barneskole møtes og blir kjent før overgangen til ungdomsskole, for eksempel som prosjektuker, bytte-dager eller felles opplegg inspirert av TV2s “Skolebytte”, der elevene får innsikt i hverandres hverdag og erfaringer. Man kan også etablere åpne samtalefora - som “Hele Gulset snakker”- der for eksempel eldre og ungdom, eller innbyggere med ulik landbakgrunn, kan møtes og snakke sammen. Et annet grep kan være å invitere ansatte fra institusjoner eller tjenester på Gulset til å besøke skoleklasser og fortelle om hvem som bor hos dem eller hvem de hjelper.

Disse tiltakene bygger på ideen om at det er i møtene – de nære, uformelle og hverdagslige - at fordommer brytes ned og fellesskap bygges opp. Gjennom små, målrettede grep kan Gulset bli et sted der det ikke lenger gir mening å snakke om “de andre” - bare “oss”.

Plass til de på utsiden

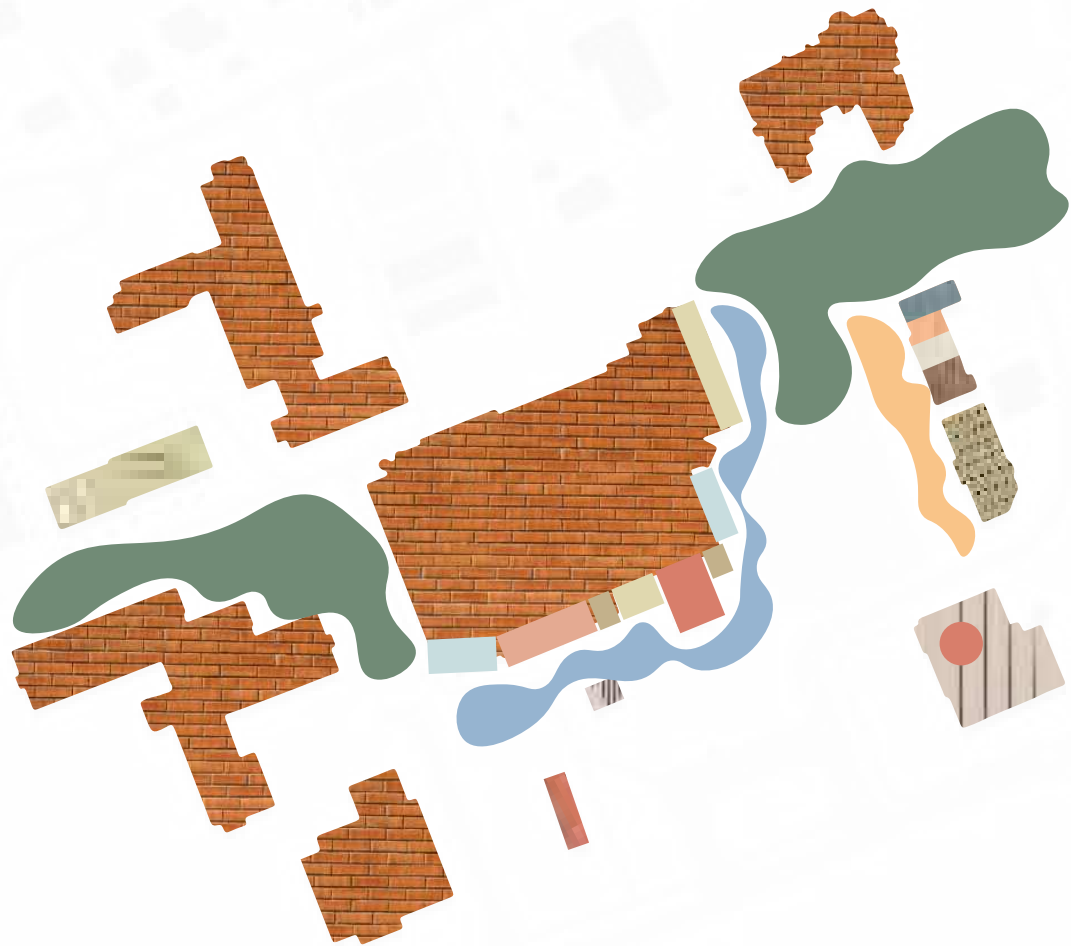
På Gulset bor det mange som i liten grad deltar i nærmiljøet – blant annet på grunn av språkbarrierer, rusutfordringer og psykisk eller fysisk sykdom. Disse beboerne er ofte lite synlige og mangler trygge, uformelle steder å være. Tiltak rettet mot disse gruppene, kan knyttes både til målsettingen om inkluderende arbeidsliv og nærmiljøkvalitet.

Vi anbefaler tiltak som styrker både tilhørighet og hverdagsmestring for de som står lengst unna fellesskapet. For mange handler det om hjelp til enkle, men avgjørende ting – som matinnkjøp, legebesøk eller praktiske gjøremål. Slike tjenester bør være lokalt forankret og kan også gi arbeidstrening for beboere som ønsker seg inn i arbeidslivet. Slik kobles støtte, fellesskap og mulighet i ett.

Like viktig er det å skape møteplasser der man kan være til stede uten krav, og uten å bli satt i bås. Bibliotek, frivilligsentral, grøntområder og fellesrom kan utvikles som lavterskel arenaer der også de med store hjelpebehov føler seg hjemme som deltakere, ikke pasienter eller vanskeligstilte. Tiltakene bør utvikles sammen med dem det gjelder; brukere, pårørende og ansatte i tjenestene for å sikre at de faktisk treffer.

Ved å se hele befolkningen, også de stille stemmene, bygger vi et ærligere og mer inkluderende Gulset. Fellesskap må gjelde alle, også de som har det aller vanskeligst.

Steder med stort potensial



Potensiale for ro, lek og restitusjon på dagtid



Potensiale for "byliv" med opphold tilknyttet innkjøp / servering på dagtid



Potensiale for "byliv" med opphold tilknyttet servering / arrangementer på kveldstid



Konklusjon

På Gulset bor det et mangfold av mennesker, i ulike alder, livssituasjon og med ulike bakgrunn. Dette mangfoldet fremheves av mange innbyggere som en kvalitet ved området: «De som vokser opp på Gulset blir tolerante mennesker», sier en innbygger. Bydel Gulset er også et sted med lokale utfordringer, knyttet til at forskjellige grupper bor tett på hverandre og kan ha ulike ønsker for det samme stedet. Det er for eksempel en del negative fortellinger og historier om området, og frykt blant innbyggere knyttet til rus og kriminalitet. Selv om noe ved dette kan ha rot i virkeligheten, er det et behov for mer stolthet over området og at det kommer nye og mer varierte fortellinger fra Gulset.

Gulset Senteret trekkes frem som et sted med stort potensiale på Gulset, på tvers av ulike grupper. Senteret og senterområdet rundt brukes av hele befolkningen på Gulset. Her er blant annet Gulset Pizza og Grill plassert, det samme er ungdomsklubben Overground, kirken som huser Gulset menighet, Isenkram'en, nærmiljøsentret, busstasjonen, Gulset bibliotek, matbutikkene og Gulset ungdomsskole. Ved senteret møtes ulike befolkningsgrupper i hverdagen. Her er funksjoner samlet tett ved hverandre, og det er enkelt tilkomst med bil, gange, sykkel og buss.

Rapporten viser at det er potensiale for å ta mer helhetlig grep for å løfte hverdagene til innbyggerne på Gulset ved å etablere en utendørs møteplass i forbindelse med senteret, koble kommunale, ideelle og kommersielle aktører på Gulset tettere sammen, jobbe med oppvekstmiljøet og trygge skoleveier, se på fortellinger som preger Gulset og lage inkluderende møteplasser og arenaer hvor innbyggerne kan lære om - og av - hverandre.



Referanseliste

Barth, F. (1969). Ethnic groups and boundaries: The social organization of culture difference. Universitetsforlaget.

Fongar, C., & Thorén, K. H. (2021). Kartlegging av indikatorer for gå- og aktivitetsvennlige nærmiljøer som grunnlag for videre arbeid og metodikk i pilotprosjekter. Oslo: Helsedirektoratet og Landskapsfabrikken. <https://www.helsedirektoratet.no>

Hjemla (2024). Boligkart. Hentet fra: <https://www.hjemla.no/boligkart>

Multiconsult (2025). Midtveisrapport sosiokulturell stedsanalyse Gulset, URL: <chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcgicfindmkaj/https://www.skien.kommune.no/media/ul0ce1pw/midtveisrapport-gulset.pdf>

Regjeringen.no (2023). Avtale mellom staten og Skien kommune om områdesatsing i bydel Gulset. Hentet fra: chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcgicfindmkaj/https://www.regjeringen.no/contentassets/1f835abb30d34972a11c231f2c45f30a/skien_kommune_omradesatsing_samarbeidsavtale.pdf

Säfvenbom, R., Wheaton, B. & Agans, J. P. (2018). ‘How can you enjoy sports if you are under control by others?’ Self-organized lifestyle sports and youth development. Sport in Society, 21(12), 1990–2009.

Thorsen, H., & Bergh, J. (Red.). (2012). Norsk miljøpsykologi. Universitetsforlaget.

Vedlegg

- Notat: Miljøpsykologisk kartlegging rundt Gulsetsenteret (oktober 2025)
- Midtveisrapport: Sosiokulturell stedsanalyse Gulset (januar 2025)

